

Egy falusi adóperceptor vallomása

Cluj-Kolozsvár, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). Szin: egy erdélyi falu adóhivatala. A falon a megye térképe, három íróasztal, a személyzet számára. Személyzet azonban nincs. A szoba éppoly rideg és egyhangú, mint valamely városi adóhivatal. Csöndes beszélgetésbe mélyedünk el a „perceptor“ ural, aki csaknem husz vegyeslakosságú falu számára képviseli az adóbehajtó államhatalmat. A „perceptor“ bizony meglehetősen alól áll az államhatalom ranglétráján. Hivatalában egyben irodaszolga is és kiszállási költségeit senki sem téríti meg. Amit azonban az újságíróknak mond, sokkal érdekesebb, mint valamely megnyírt, megadusztált és kifényezett miniszteri nyilatkozat. Mert a perceptor rajta tartja kezét a falu életének ütőerén. Állandó kontaktusban van a paraszttal. Ismeri a köztük uralkodó hangulatot. Keresve sem találhattam volna valakit, aki plasztikusabban megrajzolhatta volna a flu változott ritmusu életét.

A megváltozott falu

Mert a falu egészen más ma, mint volt a háboru előtt. Abban az időben, midőn a gabonatermékek szöke fejedelme: a buza reális anyagi értéket képviselt. Midőn a parasztság a földművelésben és állattenyésztésben nemcsak természetből adott életcélját találta meg, hanem a kereseti forrás lehetőségét is. Ennek a költők által megénekelt bukolikus kornak véget vetett a háboru és a dumping. A patriarkális csöndet a szociális nyugtalanság félreismerhetetlen jelei zavarták meg. Erről beszél a falusi „perceptor“. Nem is veszi észre talán, hogy nyilatkozata egyuttal bevillagít a mai adórendszert égbekiáltó egyenlőtlenségeire és igazságtalanságaira.

Hogy milyen a parasztság hangulata? Hát kérem milyen lehet, ha egy kiló búzáért ma még egy skatulya gyufát sem tud vásárolni? És egy pekk pipadohányt két kiló búzával kell megfizetni? A parasztnak nagyon el vannak keseredve. Nem tudják megérteni, hogy miért nem olesultak meg az ipari termékek is abban az arányban, amilyen mértékben csökkent az ő termékeiknek ára. Ha esténként kiülnek a padra, vagy a vasárnap délutáni összejöveteleken, a kocsmában egyébről nem folyik szó, mint a gabonárák és az állatok árának folytonos esökkenéséről.

Utálják a politikát

Tudják, hogy mi az oka a válságnak? Igen sok paraszt olvas újságot ma már. Tudják, hogy Oroszország is okozója a gabonárák katasztrófális esésének. Természetesen akadnak közöttük vérmesebbek, akik keményebb hangot ütnek meg és elkeseredésüknek erőteljesebb formában adnak kifejezést. Ez áll főleg a kevés földdel rendelkező, vagy munkás paraszttokra. Akiiket földhöz juttatott az agrárreform, azok csöndesebbek. El vannak keseredve, de nem vesztették el reményüket, hogy a helyzet jobbra fog fordulni.

Két általános megállapítás érvényes a parasztságra: Nincs pénze és utálja a politikát. Az elmúlt 10 esztendőben annyiszor rászédtek a parasztnak a különböző politikai pártok, hogy ma már egyiknek sem hisznek. Hazug legendák az egyik, vagy másik politikai párt népszerűségéről szóló hírek. S hogy mennyire nincs pénze a parasztnak, arra jellemző az a jelenet, amelynek magam voltam szemtanúja. Két földesgazda állott össze, hogy közös erővel vásároljanak egy skatulya gyufát, a melyen azután békésen megosztották.

A paraszt nem panaszkodik

Hogy folyik az adóbehajtás a parasztnak? Nem mondhatnám, hogy nagyon nehezen. A paraszt nem panaszkodik az adóterhek súlyosságára s különösen nem az állami adóra. Nincs is miért panaszkodnia. Egy hold föld 700—800 kiló búzát hoz, adóját pedig 20 kiló buza árából ki tudja fizetni a paraszt. Melyik kereskedő mondhatja el, hogy jövedelmének ilyen kis hányadát kell az adóhivataltal befizetnie? — Kérdem. A perceptor elismeri, hogy a kereskedőket, az iparosokat 3—4-szeresére adóztatják meg, mint amennyit ténylegesen fizetniük kellene. A falu legmódosabb gazdája 2000 lej állami adót fizet. A legmódosabb ke-

reskedője pedig 68.000 lejjel van a könyvekben megterhelve. Ezenfelül rendelkeztek van arra, hogy a paraszttal szemben az adóbehajtásnál kíméletesen járjanak el. A paraszt 4, sőt több évi részletben is fizetheti adóját.

Igy fest az adókiadás és behajtás a gyakorlatban, de ez még nem minden. A perceptor tud még néhány érdekes összehasonlítást. Itt van például az utadó. A faluban levő kereskedők 3—5000 lej utadót fizetnek. Egyetlen járművel sem rendelkeznek. Ezzel szemben a paraszt, akinek kocsjai, szekere, élőállatai vannak, 40—50—80 lej utadót tartozik évente fizetni. Régen természetbeni munkával róttá le a parasztság az utadót. Akkor jó karban voltak a megyei utak. Most nem fizeti az adót, nem is dolgozik s az utak a lelehetetlenebb állapotban vannak.

Erélyes eszközökkel töri le a spanyol kormány az északspanyolországi jobboldali katolikus mozgalmat

London, augusztus 24. Az északspanyolországi Navarrában és Biscayában a jobboldali katolikus mozgalom egyre jobban erősödik. A kormány a tervezett gyűléseket sorra betiltja. Erős karhatalom vigyáz a rendre. A tartományok falvaiban és városaiban sűrűn folynak a fegyverrejtegetők elleni házkutatások.

Bilgaóban a flotta páncéloscirkálói is

teljesen el vannak adósodva? — Ezek a hírek javarészt igazak. Az én kerületemben vannak községek, amelyek teljesen be vannak táblázva a bankoknál, Van falu, amely 15—20 millió lejtel tartozik a bankoknak — s ez az összeg jóval nagyobb, mint a falu ingatlanainak mai értéke. Általánosítani azonban nem lehet. Vannak teljesen adósságmentes falvak is. Egy falu anyagi helyzete sokféle körülménytől függ. Lakosságának munkakedvétől, földjének hozadékától, fekvésétől (aszerint, hogy városokhoz vagy más felvevő piacokhoz közelebb fekszik-e vagy sem). Azokban a falvakban, amelyek súlyosabb anyagi feltételek között élnek, valóban aggasztó a helyzet. Az adóbehajtást mindig kínos jelenetek kísérik. A parasztnak kevés keresetűket elisszák elkeseredésükben és nem mulik el nap, hogy a végrehajtó meg ne jelenjék.

Ez a legutolsó kép erősen emlékeztet Szabó Dezső: Elsdort falujára. A perceptor ma még biztosítva látja személyi biztonságát. De a beszélgetés végén nyugtalanul kérdezi: „Mi lesz, ha az állapotok nem fognak jóra fordulni?“

Kasztnér Rezső

A szovjet élet-halálharca a zsidó nagyünnepek ellen

Külön propaganda osztályok mennek szét a vallásellenes agitáció lefolytatására

Moszkva, augusztus 24. A Szovjet-köztársaság népnevelési kormánybiztosága körrendeletet küldött ki, amelyben rámutat arra, hogy a közeledő nagy ünnepek alkalmából fokozni kell a vallásellenes kampányt, amely egyenesen fontos politikai feladat. Ebben az évben különös nyomatékkal kell a vallásellenes kampányt lefolytatni már csak azért is, mert a zsidó ünnepek összeesnek az új iskolaév, valamint az ötéves tervgazdaság negyedik évének kezdetével. Azokban a gyárakban, amelyek nagyobb számban foglalkoztatnak zsidó munkásokat, vallásellenes vitatélyeket kell rendezni. Minden gyári újság tartozik külön rovatot beállítani a zsidó ünnepek elleni küzdelemre. A gyári munkásságot diákok fogják a vallásellenes munka megszervezésében támogatni. Iskolásgyermeknek vallásellenes felvonulásokat rendeznek és kirándulnak a vallásellenes muzeumokba.

Odesszából jelentik, hogy az ottani városi tanács nagyarányú kampányt vezetett be a zsidó ünnepek ellen. Ötven agitátort képeztek ki a vallásellenes ligánál, akik végigjárják a zsidó munkásokat foglalkoztató gyárakat és ezeket igyekeznek rávenni arra, hogy ünnepeken is dolgozzanak. Jiddisnyelvű plakátok ezrei igyekeznek az ünnepek bojkotálására bírni a hivatkozottakat.

Moszkva, augusztus 24. Az „Emesz“,

megjelentek a kormány erejének hathatósabb demonstrálására.

Párizs, augusztus 24. Maura spanyol belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány az északspanyolországi felkelési mozgalomnak elejét veendő, elrendelte, hogy a hadgyakorlatokat Észak-Spanyolországban tartja meg, ahová máris számos csapatot indítottak utba.

a „Stern“ és az „Október“ című jiddisnyelvű kommunista lapok vidéki tudósítói jelentése alapján arról panaszkodnak, hogy egyes zsidó kolóniákban még mindig ápolják a zsidó hagyományokat. Perezdorf kolónián a lapok szerint a kolonistáknak csak 20 százaléka dolgozik szombaton. A kolonisták naponta minjással imádkoznak. Hasonló állapotok uralkodnak a többi kolóniákban is, ahol nincs metsző, a kolonisták városokba küldik levágatásra a szárnvaszállatokat. Csaknem az összes kolonisták körülmélettelik újszülött fiaikat. A lapok szigorú intézkedéseket követelnek a kolóniákban lévő „klerikális“ elemek ellen.

Moszkva, augusztus 24. Az „Isten-telenek szövetsége“ felhívta a kommunista zsidó munkásszervezetek központját, hogy nevezze meg azon tagjait, akik a moszkvai egyetemen kiképezhetőek volnának a zsidó lakosság körében végzendő vallásellenes propaganda lefolytatására. Ezeket a propagandistákat rendszer hallgatóként veszik fel az egyetemre és tanulmányi idejük alatt az állam gondoskodik fenntartásukról.

Kevés zsidó van Biro-Bidsánban

Moszkva, augusztus 24. A legutóbbi megállapítások szerint Biro-Bidsánban 3846 zsidó lélek lakik mindössze. Ezeknek nagyrésze az állami mezőgazdasági

A minisztérium által engedélyezett

Nagyvárad zsidó Fiuinternátus

Felvesz a nyilvánossági joggal bíró zsidó liceumba, gimnáziumba, kereskedelmibe és elemi iskolába járó növendékeket. Elsőrendű kóser ellátás. Mérsékelt árak. A növendékeket az igazgatón kívül 3 szaktanár és 2 pedagógus készíti elő. Minden iskolai és internátusi ügyben felvilágosítással szolgál és komoly érdeklődőknek prospektust küld az Igazgatóság

Oradea, Str. Delavrancea (Ritook Zs u.) 17 sz.

Megnyit az "UNION"

Könyv, papirkereskedés, könyvnyomda CLUJ, CAL REG. FERDINAND 51 (az Uránia Mozgó mellett) hol mindennemű papír, írószerszám, dai felszerelések szolid árban szereshetők be. Kereskedelmi nyomtatványok készülnek. Nagy választék zsidótárgyak könyvekben és az összes rituális cikkében, u. m.:

מחירים סליחים פתרון מיוחד ציית
MÉLYEN LESZALLITOTT ÁRAK!

közösségekben, a többiek pedig az ipari termelő szövetkezetekben foglalkozkodnak.

Moszkva, augusztus 24. Mereschin zsidó kommunista vezető a Zsidó Távirati Iroda tudósítója előtt nyilatkozott a külföldi zsidó munkásoknak Biro-bidsán és más oroszországi kolóniákban való letelepedése kérdéséről. Mereschin többek között a következőket mondta:

— Mi hajlandók vagyunk munkásszükségleteinknek megfelelően külföldi zsidók számára engedélyezni a bevándorlást. Franciaországból, Romániából, Litvániából, Lengyelországból, Belgiumból, Argentínából, Brazíliából, Amerikából, Ausztráliából, sőt Kínából is kaptunk kéréseket zsidó munkáscsoportok részéről a bevándorlásra. Zsidó elemek szélesebb körű bevándorlásáról azonban ma még nem lehet szó. A Litvániából bevándorlott 300 zsidó fiatal ember legnagyobb részét képezte az iparos.

Modern butorkiállítás Kolozsváron

Kolozsvár kereskedelmi és ipari életében a napokban valóságos látványosságként számíthat a vállalkozással bővülő A nagyközönség és a szakkörök előtt már eddig is komoly megbecsüléssel örvendő Transsylvania Butorgyár Rt. amely Bukarestben és Csernovitzban a fiókokat állított fel, kibérelte a volt Kereskedelmi Bank Strada Memorandum (volt Unió ucca) 1 szám alatti hatalmas helyiségeit és augusztus 20-án megnyitotta a maga nemében páratlan butorkiállítását, amely a legújabb és legmodernebb stuttgarteri és prizi butorremek mintái alapján készült butorokat mutatja be a nagyközönségnek. E kiállításnak rendkívül gazdasági jelentősége abban áll, hogy modern butorért ezentul senkinek nem kell külföldre, vagy akár más város utaznia, mert a legstílusosabb és egyben az elképzeltet legolcsóbb butorokat itt megkaphatja. Természetesen az az árkülönbség, amelyet a helyi sárló közönség meg fog takarítani, hiszen a butorokat nem terheli sem vasúti sem vasúti költség és még a kereskedelmi közvetítés árkülönbözete sem, mert a vevő közvetlenül a gyártótól vásárol.

A Transsylvania Butorgyár Rt. cíójának szociális oldala is van tehát ezentul nemcsak a legtehetősebb társadalmi osztályok juthatnak a modern, akár régistilusu butorokhoz, amelyekből szintén jelentékeny készlet kerül bemutatásra a kiállításon, hanem a szerényebb néprétegek is.

A vevőközönség kiszolgálását a kiállítás kapcsolatosan megszervezett adási iroda végzi, amelynek élén a gyár egyik kiváló igazgatója Beteg Ernő, akinek működése a legszebb eredményeket igéri ezen a téren is.

A kiállítás eseménye Kolozsváron és a város és vidék művészi izlésű közönsége bizonyára meg fogja ragadni az alkalmat az első európai nivójú, lényeges és praktikus kolozsvári butorkiállítás megtekintésére.

— A Pémir fensikon földrendés Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a pulkowi földrendés jelző készülékei nagy távolságból kiterjedt földrendést jeleztek. A földmozgás fészke Pémir fensikon volt. Pusztításairól a lebbi részletek hiányoznak.

Kedd, 1931. augusztus

A numerus k

Károlyi délb

Budapest, augusztus 24. A Károlyi-kormány vasárnapi sajtóközleményében hirt, hogy az új magyar kormány megalakulása formájában korai végleges megalakulást létre és Károlyi grófnak délbén tette le az kezét.

Az új magyar kormány délbé egyébként a dóság és az egész közvélemény előtt tetszést váltott ki. A külügyi miniszter: Bethlen kormányának élén állott, most tárca élére került. A resztény párti politika mellőzéseket a retében is megdöbbentő, melyet, mint a társügyi minisztere

E kijelentés szeméremi numerus tettek meg Magyar nem ki fogják középisk

Ernszt nyilatkozata nem a szokásos hangoztatja, hanem közvélemény meg hivatkozik, hogy a rus klauzus bevéségi tultermelés m szükségessé.

Az

Egyébként az u Károlyi-kormány

Miniszterelnök: külügyminiszter V miniszter: vitéz K renc, igazságügym bor, kereskedelmi Béla, honvédelmi Gyula, a földmű Ivády Béla, vallás miniszter: Ernszt ügyek tárca nélküli János. A miniszter a közoktatásügyi és munkaügyi társere megbízást ny

A személyi vált kormány összetétel vall arra, hogy lelag: az új rezsim multtal. Legalább kozásokban. Lehet külpolitikai orient ges változást fogt éren is.

Egyébként az rolyi Gyula gróf fog beköltözni a lotába.

Ripka Ferenc mestere a kormány mondott. Valósz elfogadják s az fogják betölteni.

Politikai körök Darányi Kálmán Petry Pál kultúr pénzügyi államti radnak.

Bethlen István elnökségen elbu kartól, Darányi István államtitk Elemér miniszter tiszviselői kart nők él. Darány bucsuztató besz meghatottan vála hűségesen kitart

A hétfői budape az ország pénzüg

A numerus klauzusz kiterjesztését igérte be az új magyar kormány

Károlyi Gyula gróf kormánya hétfőn délben letette az esküt

Egy ötös bizottság veszi át a pénzügyek irányítását

Budapest, augusztus 24. Néhány napig vasárnapi számában arról adott hírt, hogy az új magyar kormány már vasárnap megalakult. Ez a hír, ebben a formájában korai volt, amennyiben a végleges megalakulás csak hétfőn jött létre és Károlyi gróf kormánya hétfőn délben tette le az esküt a kormányzó kezébe.

Az új magyar kormány első ténykedése egyébként a magyarországi zsidóság és az egész európai demokratikus közvélemény előtt máris élénk visszatekintést váltott ki. Az új közoktatásügyi miniszter: Ernst Sándor, aki Bethlen kormányában a népjóléti tárca élén állott, most a közoktatásügyi tárca élére került. Ernst exponált keresztény párti politikus, súlyos antiszemita vallású ember. Még ennek ismeretében is megdöbbentő az a kijelentése, melyet, mint az „új éra” közoktatásügyi minisztere tett.

E kijelentés szerint nem hogy az egyetemi numerus claususzt szüntetik meg Magyarországon, hanem ki fogják terjeszteni azt a középiskolákra is.

Ernst nyilatkozatában természetesen nem a szokásos antiszemita indokolást hangoztatja, hanem nyilván a külföldi közvélemény megtévesztésére — arra, hivatkozik, hogy a középiskolai numerus klauzusz bevezetését az értelmiségi tultermelés megakadályozása teszi szükségessé.

Az új kormány névsora

Egyébként az újonnan megalakult Károlyi-kormány névsora a következő: Miniszterelnök: Károlyi Gyula gróf, külügyminiszter Valkó Lajos, belügyminiszter: vitéz Keresztes-Fischer Ferenc, igazságügyminiszter: Zsitvay Tibor, kereskedelmi miniszter: Kenéz Béla, honvédelmi miniszter: Gombós Gyula, a földművelésügyi miniszter Ivády Béla, vallás- és közoktatásügyi miniszter: Ernst Sándor. A kiszagadályozott tárcánélküli minisztere: Mayer János. A miniszterelnök a pénzügyi és a közoktatásügyi miniszter a népjóléti és munkaügyi tárcák ideiglenes vezetésére megbízást nyertek.

A személyi változásokon kívül az új kormány összetétele egyáltalán nem vall arra, hogy legalább is pillanatnyilag: az új rezsim szakítani óhajtana a múlttal. Legalább is belpolitikai vonatkozásokban. Lehet azonban, hogy az új külpolitikai orientáció rövidesen lényeges változást fog létrehozni belpolitikai téren is.

Bethlen elbucsuzott

Egyébként az új kormányelnök, Károlyi Gyula gróf kijelentette, hogy nem fog beköltözni a miniszterelnökségi palotába.

Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere a kormányváltás miatt lemondott. Valószínű, hogy lemondását elfogadják s az állást egyáltalán nem fogják betölteni.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Darányi Kálmán miniszterelnökségi, Petry Pál kultusz- és Vargha Imre pénzügyi államtitkárok helyükön maradnak.

Bethlen István gróf ma a miniszterelnökségen elbucsuzott a tisztviselői kártól, Darányi Kálmán és Bárczy István államtitkárok, valamint Szudy Elemér miniszteri tanácsos vezették a tisztviselői kart a távozó miniszterelnök elé. Darányi államtitkár intézett bucsuztató beszédet Bethlenhez, aki meghatottan válaszolt tizenegy éven át hűségesen kitartott munkatársainak.

Ötös bizottság a pénzügyek élén.

A hétfői budapesti reggeli lapok szerint az ország pénzügyeit Teleszky J. elnök-

lete alatt ötös bizottság fogja irányítani. Legfőbb szerephez jutnak e tekintetben az elnökön kívül még Valkó Lajos külügyminiszter és Vargha Imre pénzügyi államtitkár.

Ugy tudják, hogy a kormány a napokban el fogja rendelni, hogy az új Ausztriától, mint Magyarországtól nyugdíjat élvező magasarangu tisztiek közül a jövőben csak azok fogják megkapni magyarországi illetményeiket, akik meg is szerzik a magyar állampolgárságot

és Magyarországra költöznek át külföldről.

Ernst Sándor vallás- és közoktatásügyi miniszter sajtónyilatkozatban felvette a középiskolákba is bevezetendő

numerus klauzusz gondolatát. Erre szerinte az értelmiségi tultermelés megakadályozása szempontjából szükség van.

Az új kormány ma délben letette a hivatali esküt a Várpalota szertartástermében a kormányzó kezébe.

Vállópere miatt mondott le Bethlen

Budapesti politikai és társadalmi körökben most olyan hírt kolportálnak, amely az egész világon a legnagyobb feltűnést fogja kelteni. Teljes határozottsággal ugyanis olyan hírek keltek szárnyra, hogy Bethlen válik feleségétől. Bethlen el akarta kerülni, hogy a magyar és az európai politika központjában álló személyiség családi ügye nyilvánosságra ke-

rüljön és éppen azért inkább lemondott. A szenzációs hírekkel kapcsolatban a következőket állapítják meg: Bethlen környezetében már hosszabb ideje úgy tudják, hogy a volt miniszterelnök és felesége közötti viszony meglazult. Fianak házassága, aki, mint ismeretes, egy zsidó kereskedő elvált feleségét, Viola Margitot vette feleségül, a házaspár között súlyos nézeteltérésekre adott okot. Ehhez járultak Bethlen gyakori utazásai, amelyekhez a nemzetközi sajtó mindegyik esetben kommentárokat fűzött és amelyeknek nem voltak mindig politikai céljai. Gyakran írták a lapok, hogy Bethlen eltűnt. Hiába kutattak azonban tartózkodási helye után, sehoh sem találták, sőt Bethlen felesége sem szerzett tudomást férje hollétéről. Bethlen a legközelebbi napokban Olaszországba utazik, hogy megrongált egészségi állapotát helyreállítsa. Társadalmi körökben Bethlen utazását úgy kommentálják, hogy Bethlen választást nem akarja Magyarországon lefolytatni.

Budapest, augusztus 24. Cáfolták azt a hírt, hogy báró Prónay György földművelésügyi államtitkár a kormány Brüsszelbe követté akarná kinevezni. Az új kormány egyébként kedd délelőttre ülésre hívta össze a 33-as bizottságot.

Szeptember 1-én, illetve 3-ikán nyílnak meg az iskolák

A középiskolákban elsőjén, az elemi iskolákban pedig 3-ikán veszi kezdetét a tanítás. A gimnáziumok első osztályába való felvételi vizsga csak a román nyelvből fog állani

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Lupta szerint az elemi iskolákat szeptember 3-án feltétlenül megnyitják. Ennek megakadályozásának az a hátere, hogy megakadályozzák a tanítók szeptember 6-ra összehívott kongresszusát. A kongresszust ugyan nem engedélyezték, mégis attól tartottak, hogy a tanítók nagy számban utaznak a fő-

városba és ezért rendelték el az iskolák korábbi megnyitását.

Ugyancsak a Lupta szerint több primária értesítette a közoktatásügyi minisztériumot, hogy nem áll módjában a községi iskolákat szeptember elsőjén megnyitni, mert a megkezdett átalakítási és javítási munkálatokkal ezen időpontig nem készülhetnek el.

A középiskolákban — a kormány közlövsári lapja szerint — szeptember elsőjén veszi kezdetét a tanítás. Ezen a napon történik meg az ünnepélyes megnyitó. Szeptember 1. és 2-án tartják meg a javító és felvételi vizsgákat. Az első osztályba való felvételi vizsga egyetlen írásbeli és szóbeli feleletből fog állani — még pedig a román nyelvből.

Csendes beszélgetés Jorgával a valeni de muntei fenyevesek között

Miért nem értik meg egymást az erdélyi román és a regáti bojár. Vallás és politika

Bécs, augusztus 24. A „Neue Freie Presse” vasárnapi számában érdekes tudósítást közöl Valeni-de-Munteből, ahol Iorga professzor, az ország miniszterelnöke nyári szabadedyemét vezeti. Az újságíró elmondja, hogy ha valaki a román miniszterelnökkel beszélni akar, úgy előbb egy fiatal hölgyhöz kell fordulnia, aki a miniszterelnök nyári ideje felett korlátlanul rendelkezik. Szöke, bécsi eleganciával öltözött nő ez: Iorga kabinetfőnöke s egy uttal sógornője is. Az újságíró leírja ezután a festői fekvésű Valeni-de-Munte, ahol Iorga miniszterelnöki, rektori és egyéb súlyos teendői mellett még arra is időt talál, hogy szabadedyememet vezessen. Ezen az egyetemen minden kvalifikáció nélkül résztvehet bárki, ha tudomány-szomjat érez magában. Az élet nevetésesen olcsó. A falu uccáin népviseletbe öltözött diákok és diáklányok nyüzsgönek, akik úgy élnek itt, mint Bohémiában. Este kivonulnak az uccákra s a cigányok panaszos nótáit hallgatják.

Semmit a nyugatról

Iorga a hűvös, árnyas erdei utra vezető újságíró vendégét s eközben kifejté véleményét a román állam berendezkedéséről. A német újságíró személlát-

ható csodálkozással adja vissza Iorga bizarr és modernnek nem igen mondható koncepcióját:

— A román népnek saját élet utját kell járnia, saját életcéljai irányában. Mindent saját lényének és történelmi múltjának megfelelően kell csinálnia. Ha mi a nyugaton szokásos és bevezetett szervezési szabályokat alkalmaztuk volna, csak ártottunk volna az országnak. S ezt nem szabad tennünk. Romániában még erősen él a tradíció. A román nép kulturája épp annyira akadály volna idegen organizációs elvek bevezetésére, mint amennyire nagyszerű garanciát képez a nép egészének fejlődése számára. Nem akarunk importált szervezeteket.

Az újságíró megkérdezte Iorgától, hogy vajjon ez a tradíció alkalmas-e a megnagyobbodott királyság összes rétegeinek összefogására.

„Románia demokratikus ország”

— Egészen bizonyos — válaszolta Iorga. — Semmiesetre sem hagyjuk figyelmen kívül a lakosságban mutatkozó különbözőségeket. Figyelje csak meg a Iorga-kormányynak a kisebbségi kérdésben kifejtett tevékenységét. Ha nincs

is még minden elintézve a megértő jóakarát semmiesetre sem hányzik. Természetesen, ha valaki megpróbálna a magyar éra alatt Erdélyben elsajátított politikai nézetét egy bojáról megértetni, egyetlen pillanatig sem értenék meg egymást. De a román néplelek sajátosságainak bázisán minden románnak találkoznia kell. Semmiesetre nincs szükségünk újításokra az állam politikai szervezetében. Hiszen Románia demokratikus ország. A legutóbbi választások a legszélsőbb balról a legszélsőbb jobbig helyet és képviselőket adtak az összes politikai nézeteknek. Ezt a Romániát azonban a román lényeg fogja össze. Ez a lényeg kifejezést nyer Románia jelenlegi politikai alkotmányában is. A legnagyobb szerencsétlenség volna idegen berendezkedésekkel hozzányulni ehhez a természetes épülethez.

Vallás és politika

A beszélgetést egy román paraszt szakítja félbe, aki Iorga elé lép és elkiáltja magát:

— Să trăiască Domnul Ministru! Iorga kezét nyújtja a parasztnak. Egy parasztasszony mezei virágcsokorral kedveskedik. Ortodox papok kísérik Iorgát az uton. Az újságíró nem tudja letagadni azt az érzést, hogy Romániában a politika még szorosan hozzá van növe a valláshoz. A kultuszhoz. A román királyság politikája inkább a kultuszban gyökeredzik, mint az állami történelemben, ahogyan a politikát a Nyugaton értelmezik.

— Megkezdte ülészkát az Európa-unió gazdasági szakértő-bizottsága. Genfből jelentik: Az Európa-unió gazdasági szakértő bizottsága ma délelőtt megkezdte ülészkát. A termelés és termékek elosztásának kérdését a rövid és hosszulejratu hiteleket és a kereskedelmi kapcsolatok aktuális problémáit tárgyalják.

Autobusz menetrend Csucsá—Bucium—Zilah között

INDUL:		ÉRKEZIK:	
Csucsáról reggel	6.10 perckor	Buciumba	7.05 perckor
Buciumból reggel	7.10 perckor	Zilahra	8.10 perckor
Zilahról délután	1.15 perckor	Buciumba	2.15 perckor
Buciumból délután	2.10 perckor	Csucsára	3.15 perckor

Csucsán bevárja az összes hajnali vonatokat: Legjobb csatlakozás Zilahról Somleára. Csatlakozás Csucsán a dél-utáni vonatokhoz Cluj felé 3.35. Oradea felé 4.59-kor.

Az ifjuság a Zsidó Pártban

Az ifjusági szekció kolozsvári csoportjának alakulógyűlése elé

Az utóbbi idők eseményei megmutatták az erdélyi zsidóságnak a helyes irányt, amelyen tizenhárom éves politikai keresés után haladnia kell. Ez az út az egységes zsidó kisebbség politikai útja. A keresés korszakában a zsidó politika már csak ezért sem hozhatott megfelelő eredményeket, mivel nem rendelkezett olyan szervezettel, amely az egész zsidóságot képviselte volna. A Romániai Zsidó Párt, amelynek rövid időn belül magában kell foglalnia a romániai zsidóság legszélesebb rétegeit, nem választási alakulat, hanem az a párt, amely az egész zsidó népességet van hivatva reprezentálni és annak érdekeit és jogait megvédeni.

A politikai életben csak az a párt képes eredményes akciókat levezetni, amely szervezett ifjusági tömegek felett rendelkezik. A romániai politikai pártok talán a cionisták kivételével kisebb-nagyobb mértékben másodrendű fontosságot tulajdonítanak az ifjuság szerepének. Ezért van az, hogy itt nem a népmozgalom képezi a politika tengelyét, az ifjuság lelkesedése és munka képessége pedig nem mozgató ereje a politikának, hanem a politikai siker a bank-összeköttetésnek, az ügyes kortesnek, a ravaszágnak és az erőszakosságnak mindenkori függvénye. A Zsidó Párt nem követheti ezt az utat. A Zsidó Párt egyetlen tőkéje az ifjuság zsidószeretete, munkája és lelkesedése. Az ifjuság igyekezett is a párt munkájába belékapcsolódni és a választási harcok közepette hozzájárult a párt ifjusági szekcióinak a megalakításához. Ezzel demonstrálta, hogy pártprogramját magáévá tette és hogy a párt ügyeit nek szolgálatára áll.

Az ifjuságnak ezenkívül vannak speciális kérdései, amelyeknek a megoldása a párt keretein belül ugyan keresztülvihető, de csak abban az esetben, ha az ifjuság fokozott munkája révén bizonyos pozíciót foglal el magának. Arra gondolok, hogy az ifjuságnak a párton belül is erőt kell képviselnie, amelynek révén a párt aktív mozgalmában és a vezetésben szerephez jut és így az említett speciális ifjusági érdekek megvédhetők lesznek és egyben biztosítva lesz a párt ereje hosszú időkre és meg lesz véde az eltespedéstől. Csak így lesz az örök zsidó népnek egy örökké fiatalos politikai alakulata. A párt munkájában az ifjuságnak az lesz a feladata, hogy a zsidó tömegeknek a pártba való beszervezését, a zsidóság statisztikai adatainak felvételét, a zsidó választópolgároknak a választói listákba felvételét és ellenőrzését, a párt megfelelő szerveinek állandó munkájában megkönnyítse.

Az említett speciális ifjusági problémák, amelyeket a zsidó párt segítségével az ifjuságnak meg kell oldania, elsősorban gazdasági és társadalmi természetűek. Nem az ifjuság ismerte fel elsőnek ezeket a kérdéseket, de tekintettel arra, hogy a zsidó jövőről és az ifjuság életéről van szó, nem nézheti tétlenül ezen súlyos problémákat, anélkül, hogy ezeket a megoldásait vállalná. A nyomasztó gazdasági helyzet a zsidóságot érinti legélesebben. A zsidó tömegek már ott tartanak, hogy az életminimumot sem tudják előteremteni, mert a kereskedelem eddig talán példátlan pangása folytán, a teljes gazdasági összeomlás előtt állnak. A jelző tehát az kell hogy legyen: vissza az iparhoz s a mezőgazdasághoz. Ezen pályák azok, melyek a jelenlegi krízis alkalmával is a leszállított élet-standardot biztosítani tudják. Az ifjusági szekcióknak ezek szerint követelniük kell a zsidó ipar- és földműves iskoláknak a legrövidebb időn belül való felállítását. Az ifjusági szekcióknak ezenkívül követelniük kell a zsidó munkanélkülieknek az elhelyezést, mert a munkanélküli tömegeink, az országban dúló antiszemitizmus folytán kerülhetnek ki a reménytelen helyzetükből.

Ugyancsak gazdasági természetű kérdés a tanuló ifjuságnak a problémája. Gazdasági leromlásunk folytán népünk ezen rétege is a zsidó társadalom segítségére van utalva. Megfelelő intellektuális gárda felnevelésének a kérdése az egyetemes zsidó ifjuság általános ügye, amely az egész ifjuságnak az összefogását teszi szükségessé, hogy a probléma kedvező megoldást nyerjen.

Rátérve az ifjuság kulturális kérdéseire, véleményem szerint, hacsak az asszimiláció kérdését fogom megemlíteni, már is a kulturális kérdések tekintélyes komplexumát érintetem, amelyek részletes meg tárgyalást igényelnek. Némi mozgalmunknak mint minden más hasonló mozgalomnak, legnagyobb erőssége saját kulturájának és nyelvének, továbbá ősi hagyományainak intenzív és tudatos terjesztése. Az

ifjusági szekció hivatva lesz a párt szervezeten keresztül céltudatos és alapos zsidó kultur-propagandát kifejteni, ezzel megteremtve a párt biztos alapzatát.

A párt ifjusági szekciójának kolozsvári

Megdöböntő rendőrbrutalitás Szigeten

Négy szigeti rendőr félholtra verte Kaufmann Dezsőt, a szigeti zsidó fiataltság egyik népszerű vezetőjét

A LANC ifjusági csoportja béreite fel a rendőröket? A nyomozás megindult, de a rendőrök még mindig szabadjában vannak

Sighet-Máramarosziget, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Felháborítóan botrányos esemény tartja igazolomban szombat éjjel óta Máramarosziget zsidó lakosságát.

Szombaton éjjel Kaufmann Dezsőt, a máramaroszigeti cionista társadalom egyik rokonszenves és közszeretnek örvendő tagját olyan támadás érte, amelyet a zsidó ügynek ez a fiatal és lelkes harcosa szinte életével fizetett meg.

Kaufmann Dezső a Szilágyi István utcán hazafelé tartott, amikor a Máramaroszigeti rendőrség 4 rendőre minden ok és magyarázat nélkül orvul megtámadta. A rendőrök, közöttük a főtettesek a 7-es számú Sofronie és a 32-es számú Pohada rendőr vastárgyakkal rontottak neki a védtelen fiatalembernek. Kaufmann előbb védekezni próbált, majd fájdalmas segélykiáltásokkal magára vonni az éjszaka csendjében teljesen kihalt ucca lakóinak figyelmét. Ezalatt Kaufmann támadói földrepergeték és addig ütözték-verték, míg ellepte a vér és eszméletlenségében már védekezni sem tudott.

Az utolsó pillanatban érkezett segítség a helyszínre és ennek tudható be, hogy a verekedés hevében megvadult vérszomjas rendőrök nem ölték meg Kaufmann Dezsőt. Coman András állami tisztviselő, Coman György máramaroszigeti pénzügyigazgató fia, véletlenül sétált a Szilágyi utcában és lett szemtanúja a kvalifikálhatatlan rendőri brutalitásnak. Coman András azonnal a vérében fekvő fiatalember segítségére sietett, de felszólítását a rendőrök nem vették tudomásul. Ekkor Coman András közéjük ugrott, a földreperget Kaufmannra fektet és testi épségének kockáztatásával védte meg Kaufmann Dezsőt. A rendőrök Coman erőves fellépése láttán sietve eltávoztak hőstettük színhelyéről. Coman ekkor segítséget hívott és az eszméletlen Kaufmann Dezsőt a közelben lakó dr. Körner orvos lakására szállította. Közben Kaufmann hozzátartozói is értesültek a történetéről és az orvos lakásán a legnagyobb izgalmommal várták a vizsgálat eredményét. A félholtra vert Kaufmann Dezső csak három óra múltán nyerte vissza eszméletét.

Megállapítást nyert, hogy a rendőrök Kaufmann orrsövényét beszakították, azonkívül mellén és lábain okoztak súlyos sérüléseket. A nagybeteg fiatalembert ezután lakására szállították, ahol csak hosszabb kezelés fogja tudni visszaadni egészségét.

A Kaufmann Dezső ellen elkövetett támadás érthetően nagy izgalmomban tartja Sziget lakosságát. Kaufmann Dezső, aki éveken keresztül vitt vezetőserepet a cionista közéletben, egyike azoknak a fiatal embereknek, aki már régen az indexre tett zsidók közé tartozik a máramaros-

helyi csoportja, amely a választások alkalmával is részt vett a párt-propaganda munkájában, elérkezettnek látja az időt arra, hogy kereteit kiszélesítse és hogy a zsidó ifjuság széles rétegeit a helyi csoportba bevonja. Ezen munkának az elvégzésére megalakult szervező bizottság folyó hó 25-re tüzte ki az alakuló közgyűlés időpontját. Ezen az alakuló ülésen lesz hivatva a kolozsvári zsidó ifjuság a zsidó-

ság iránti szeretetének és munkakészségének példás megnyilatkozást adni és széles tömegeivel a párt munkájába bekapcsolódni. Ha minden zsidó ifju eleget fog tenni a zsidósággal szembeni kötelességének, amelyre most alkalom nyílik, joggal bizhatunk benne, hogy a romániai zsidó népkisebbség reményteljes korszakába lépünk.

Grün Izák

A szeksz

Tultermelünk egyensúlyunk minnek következik, sen megünk le gondolni, sőt le Borzasztóan s nyersbőr, követ meg neki, akik napra élő senki nyerünk, nincs Mind csak a tu azért, mert mi amennyi kéne. felemészítjük id kölcsi végrende megállapítjuk, utódaink számá csinálni, sokkal sebb puskacsóv le.

Mert, mint a a szekszepilről színházi kommú pokban az Uj E melyben az egy hogy megtalálta több szekszepilj lehető összes p szekszepileknek tudok szabadulni tultermelünk, E sági egyensúlyu ruhánk és cipőn be ez a szeksze hamarjában elfe szer, amely köve markolja az eml szabadulni tőle, rágta magát a k világrendünköröl nő most belesz és olyan termés előttünk, mint az harisnyastoppoló stoppolt harisny Rendszer, A sz zik ahhoz a rez termelés követke embereknek. A s kisért mindennap a panamázó álla adóba feízett v szekszepil-versen könnyed, zergelg csára lép és onn azt, amivel felruh

Eppen olyan m rális maga a ver nyer. Szemerme gató ájtatosságy ránkozása közep kat, amelyeket cs Pénzt kap igéret tért, fényképert, kiröppenő parfüm leg engedélyzett re meg és karri pilje van.

Ahogy magyar vonzása van. A r típus, a huszadi lapocskák szinesr túl megrontott if Kissé brutális ritó. Ezer és eze életünk, történelm ban, egy felfordul forró fantazmago világot a szeksz szalmazsálba kap kétségbeesett véd lyett adok nekéd belőle. Filmre dol vonzással, a köz szellemi nivóján visszafelé az időb például, ott is vol ven, szekszepiles is megféleltek táp

Társaságban, k nem is lehet szidn szen szomszédnó szekszepiljével hó szekszepiljével nye Nem az a lényeg, nő, hogy társadal harcolni kellene, sok között elvész l badsága, nem az a zetből abberációk tragédiák adódnak

Mentő a zsidó
Izák Arnold ne
KAPHATÓ AR
KÖNYVO

szigeti antiszemita agitátorok szemében. A rendőrök a vizsgálat folyamán még nem tettek vallomást arra vonatkozólag, hogy mi indította őket a támadásra, de

nagyon valószínűnek látszik az a feltevés, hogy az egy friss antiszemita alakulással van összefüggésben.

Nemrégiben alakult meg Máramaroszigeten a LANC máramaroszigeti ifjusági szervezete és minden gyanu amellett szól, hogy

az ifjusági szervezet vezetői bérelték fel a négy rendőrt Kaufmann megtámadására.

A rendőrségen dr. Murgo rendőrkezes-tor vette kezébe a nyomozást és ugy a négy rendőrt, mint az önfeláldozó Coman Andrást kihallgatta. Dr. Murgo az újságíróknak tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a legnagyobb eréllyel fog eljárni a támadásban bűnös rendőrök ellen, hétfő estig azonban még egyetlen letartóztatás

sem történt. Nagyon jellemző, hogy a rendőrök vasárnap szabadon kószáltak a városban és „tettek eleget” szölgálatuknak.

Kaufmann Dezső iránt a város lakos ságában óriási részvét nyilvánult meg és ugyanakkor a legnagyobb elismerés ér Coman Andrást, aki becsületes és előítélet mentes ember módjára akadályozta meg, hogy Kaufmann Dezső megveretése sokkal tragikusabban fejeződjön be. Jellemző, hogy

a négy szolgálatban levő rendőr a városnap eseményekről benyújtott raportjában meg sem emlékezett erről a „kis incidensről”.

Elvárjuk a máramaroszigeti rendőrségtől, hogy a legnagyobb eréllyel büntesse meg a brutális rendőröket és kutassa ki azt a személyt, aki a rendőröket az aljas orvtámadásra felbélte.

Macdonald vállalta a nemzeti kormány megalakítását

(Első oldali cikkünk folytatása).

A Macdonald-kormány lemondása után azonnal megindultak a tárgyalások az új kormány megalakítására. A tárgyalások egy nemzeti egység-kormány megalakulására irányulnak. Ezt a feltevést a királyi palota által kiadott hivatalos közlés is megerősíti.

A Macdonald-kormány utolsó minisztertanácsa ma délután tizenkét órakor volt és Macdonald délután fél öt órakor ment el a királyhoz, hogy közölje vele a kormány lemondását. Negyed hat órakor a királyi palotából való kijövet Macdonald kijelentette az újságíróknak, hogy lemondását a király elfogadta, de újra megbízást adott neki egy koncentrációs kormány alakítására.

A nemzeti kormány feltételei

Lloyd George és Baldwin kijelentették, hogy hajlandók résztvenni a nemzeti kormányban, de csak abban az esetben, ha garanciát kapnak arról, hogy az új kormány néhány héten belül keresztülvizsi a megbeszélte szanalási programot.

Valószínű, hogy az új kormány a miniszteriumok számát huszról tizenkettőre szálítja le, amelyeket a koncentrációban részt vevő pártok között egyenlő arányban osztanak meg. Az új kormányban öt-hat liberális és konzervatív és öt-hat munkáspárti politikus venne részt. Baldwin az igazságügyminiszteri tárcát kapná és egy ben ő lenne az alsóház elnöke. Lloyd George pénzügyminiszter lesz az új kormányban, lord Irwing indiai alkirály pedig a külügyek vezetését veszi át.

London politikai köreiből a munkáspártnak a kormányban szemben elfoglalható álláspontra képezi élénk vita tárgyát. Valószínűnek látszik, hogy a koncentráció létrejötte esetén a munkáspártban szakadás fog bekövetkezni. A párt baloldali szárnya, mely a pártnak többsé-

gét képviseli, nem hajlandó semmiféle koncentrációs kísérletet támogatni és nem tartják kizártnak azt sem, hogy a párt szakadása következtében új, radikálisabb munkáspárt alakul meg Angliában.

A Daily Telegraph szerint a nemzeti kormány meghiusulása esetén több megoldás lehetséges a válságból kivezető uton. Az első megoldás egy tiszta konzervatív kormány megalakítása lenne. A második megoldás egy konzervatív-liberális koalíció, végül pedig egy szükségkormány megalakulása lehetne, melyben a munkáskormány néhány minisztere is helyet foglalhatna.

A roubaxi kommunista fémipari szak szervezet is hozzájárult a bércsökkenéshez. Párizsból jelentik: Roubaixban a kommunista fémipari szakszervezet is hozzájárult a munkabérek 3 százalékos csökkentéséhez.

Dél-Afrika lemond a jövátételekről. Londonból jelentik: Herczog Dél-Afrika miniszterelnöke kijelentette, hogy a dominion lemond a jövátételekről, ha a többi államok hasonló nyilatkozatokat tesznek.

Ötsz népszerű regények:

- Dr. Hamburg: Achad Haam . . . 25 L
- Gratz: A zsidók egyetemes története, diszkótés, alig használt . . . 3000 L
- Dr. Fürst: Zsidó történet, zsidó kultúra . . . 50 L
- Kiss József: Jokli . . . 30 L
- Léwínsohn: Örök sziget . . . 272 L
- Ugyanez kötve 372 L
- Pinskes: Autoemancipáció . . . 20 L
- Gábor: Zangwill elbeszélései diszk. 46 L
- Zangwill: Úvegésziszó . . . 35 L
- Szabó Imre: Új Balkán . . . 120 L
- Szabó Imre: Utolsó máglya . . . 120 L
- Weltseh: A zsidókérdés a modern eszméaramlatok tükrében . . . 40 L
- Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
- Barchokba: A zsidó ifjuság könyve diszkótés . . . 70 L
- Goldschmidt: Egy zsidósors . . . 160 L
- Izák Arnold: Mentő esillagok . . . 80 L

Kapható: az Uj Kelet könyvosztályában

ISKOLÁK! **EDELSTEIN M. DAVID:** **HITOKTATÓK!**
Carte de religionea mozaică,
románnyelvű bibliatörténet és hittan-könyv, az elemi iskola összes osztályai számára. a közokt. ügyi minisztérium által aprobálva. kapható a szerzőnél: Timisoara, IV. Str. Gh. Pop de Băsești 11. Ara 45 Lei. Tanítóknak és könyvkereskedőknek megfelelő rabbat.

A szekszepil konjuk-turája

Tultermelünk, tultermelünk, nincs kellő egyensúlyunk a gazdasági elosztásban, minek következtében mindannyian krízisen megyünk keresztül. Egyszerű dolog elgondolni, sőt leírni is: nincs mit tennünk. Borzasztóan sok a buza, a gyapot és a nyersbőr, következképpen nekem, neked, meg neki, akik csak egyszerű máról-holnapra élő senkiháziak vagyunk, nincs kenyérünk, nincs ruhánk és nincs cipőnk. Mind csak a tultermelésért, mind csak azért, mert mindenből több van, mint amennyi kéne. Panaszkodunk, kesergünk, felemésztjük idegeinket, elkészítjük erkölcsi végrendeletünket s végrendeletileg megállapítjuk, hogy ez nincsen jól és utódaink számára tessék valami jobbatt csinálni, sokkal kevesebb gondnal, kevesebb puskacsóval és kevesebb szekszepillel.

Mert, mint a címből is látható, itt most a szekszepilről is szó van. Amióta azt a színházi kommunikét láttam, amely a napokban az Uj Keletben is megjelent és melyben az egyik kolozsvári mozi hirdeti, hogy megtalálta azt a nőt, akinek sokkal több szekszepilje van, mint a világon feltehető összes professzionista és amatőr szekszepileknek együttvéve, azóta én nem tudok szabadulni attól a gondolatától, hogy tultermelünk, hogy nincs meg a gazdasági egyensúlyunk, hogy nincs kenyérünk, ruhánk és cipőnk... Ugy beleült a fejembe ez a szekszepiles nő, akinek a nevét hamarjában elfelejtettem, mint egy rendszer, amely következetes logikájával megmarkolja az ember értelmét és nem tud szabadulni tőle, míg alaposan belé nem rágta magát a képzetébe, amelyet egész világtrendünkön alkotott. A szekszepiles nő most beleszi magát az értelmünkbe és olyan természetes forgalomná válik előtünk, mint az ebédutáni fekete, mint a harisnyastoppoló nő, aki elsőjén eljön a stoppolt harisnyákkal és kéri a pénzt...

Rendszer. A szekszepiles nő hozzátartozik ahhoz a rendszerhez, amelyben tultermelés következtében nincs mit enni az embereknek. A szekszepiles nő éppen úgy kísért mindennapi keserveink között, mint a panamázó állami tisztviselő, aki elviszi adóba fejtett vagyonkánkat. A nő, aki a szekszepil-versenyben elviszi a pálmát, könnyed, zergeléptekkel a győzelem csúcsára lép és onnan árássza felénk, mindazt, amivel felruházta a rendszert. Eppen olyan morális, mint amilyen morális maga a verseny, amelyen pálmát nyer. Szemérmes hajadonok és szemforgató ájtatoságú jesuiták kandi megbotráncokozása közepette gyűjti a szavazatokat, amelyeket csengő aranyra értékesít. Pénzt kap igéretért, mosolyért, mozdulatlért, fényképért, kézesökért, bundájából kiröppenő parfümjéért. Erkölcsrendszertileg engedélyezett jövedelmeket húz. Filmre megy és karriert csinál, mert szekszepilje van.

Ahogy magyarul mondanánk: érzéki vonzása van. A modern és „divatos“ nő-típus, a huszadik században. Színházi heti lapocskák szinesnyomású képein keresztül megfontott ifjúságunk női ideálja... Kissé brutális kifejezéssel élve: undorító. Ezer és ezer gondunk, ujrirtmusu életünk, történelmi katalizmáink korában, egy felfordult világ kellős közepében forró fantazmagoriákkal telítjük meg a világot a szekszepiles nőről. Egy minden szalmaszába kapaszkodó, pusztuló világ kétségbeesett védekezése: ime, kenyér helyett adok neked szekszepilt, táplálkozz belőle. Fil mre dobunk „hölgyeket“, érzéki vonzással, a közönséges brelitáncosnő szellemi nivóján és menjünk csak kissé visszafelé az időbe, a római császársághoz például, ott is voltak, ha nem is ilyen néven, szekszepiles nők és ezek a hölgyek is megféleltek tápláléknak, kenyér helyett. Társaságban, különösen jó társaságban nem is lehet szidni a szekszepiles nőt, hiszen szomszédnőd, vis-a-vis-d szintén szekszepiljével hódít, kedves mamája is szekszepiljével nyerte el rokonszenvedet. Nem az a lényeg, hogy le van béklyozva a nő, hogy társadalmi felszabadultságáért harcolnia kellene, hogy törvényparagrafusok között elvessz legszentebb joga: a szabadsága, nem az a lényeg, hogy ebből a hely zetből abberációk születnek, életre szóló tragédiák adódnak: lényeg, hogy minden

Mentő csillagok a zsidó éjszakában
 Izsák Arnold novellái és elbeszélései
 Ara 80 lej
 KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

tilalmak mögött elégtételül szolgáljon a szekszepil. Ez az egyéni siker kulcsa a „modern“ nőnél: megfelelő mennyiségű szekszepil, amelynek takarékos és hozzáértő felszervirozása egzisztenciális jelentőségű... Hogy mi a prostitúció és eközött a különbség, az egészen nyilvánvaló: semmi. Ez azonban plakátírozható, színle nyomaton továbbítható, a polgári élet na-

gyobb gyönyörűségére. Hozzá tartozik a sebb életnivóhoz, a habszerűen tiszta miljööz, a kicsit zongoráni, a kicsit főzni, a kicsit franciául tudáshoz, röviden tehát az általános intelligenciához... A másik oldalon pedig ott áll az új lük-tetésű élet célkitűzése: a dolgozó nő, teljes felszabadultságával és cselekvési jogá- val. Aki erőteljesen és lendülettel viszi

az életét, gátlások, akadályok, szekszepiles fantazmagiorák nélkül és nyugalmas éjszakai álommal. Egészen bizonyos, hogy a szekszepil konjunkturáját ennek a nőtípusnak diadala fogja megszüntetni. Mindegy, hogy mikor. De jó volna, ha minél hamarabb... (— lay)

Brassóban két görög fiatalember le akarta löni Venizeloszt

A görög sajtó meg van elégedve Venizelosz romániai fogadtatásával

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A lapok brassói jelentése szerint Venizelosz görög miniszterelnök ottartózkodása alkalmával két gyanus fiatalembert vettek őrizetbe. Mind ketten görög származásúak és a Fekete-templom előtti téren a brassói görög kolónia tagjai között várakoztak Venizeloszra. Amikor a görög miniszterelnök

közéjükbe ért, a fiatalemberek egyike revolvért akart rántani, de az állambiztonsági hivatal részén levő közegei ebben megakadályozták és úgy őt, mint társát, akinek zsebében szintén töltött revolvért találtak, őrizetbe vettek. A sziguranca a további nyomozás érdekében a letartóztatottak neveit nem közölte a nyilvános-

sággal. Az athéni sajtó igen megelégedett hangon ir Venizelosz romániai fogadtatásáról és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a két állam barátságát ez a látogatás és a miniszterelnök körül vett rokonszenv csak fokozni és erősíteni fogja.

Oroszország és Románia között semilyen egyezség nem jöhet létre

Az Adeverul szerint az orosz dumping teszi lehetetlenné a két állam közötti politikai, vagy gazdasági kapcsolatok felvételét

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul foglalkozik azokkal a hírekkel, amelyek szerint Románia és Oroszország között meg nem támadási szerződés volna készülöben, a francia-orosz tárgyalások kapcsán. A

lap illetékes helyről nyert információi alapján megcáfolja az erről a külföldi sajtóban elterjedt híreket. Az Adeverul lehetetlennek is látja, hogy az oroszokkal bármilyen egységet kössünk a szovjetek dumping-politikájára

való tekintettel, amely gazdasági szempontból állandó harcot jelent a szomszéd országgal. Lehetséges azonban, hogy a francia-orosz tárgyalások anyagát ki fogják bővíteni más európai államok — esetleg Románia — gazdasági kérdéseivel is.

Mit tartalmaz a szeszmonopóliumról szóló törvényjavaslat

Hogyan akarja a kormány megvalósítani a szeszmonopóliumot

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután Bratescu pénzügyi alminiszter fogadta a sajtó képviselőit és ismertette előtük a kormány szeszmonopólium-tervezetét és annak előzményeit. Rámutatott arra, hogy a romániai szesz-problémát először Bratianu Vintila akarta megoldani, aki több mint két évig tanulmányozta akadémiai alapos-sággal ezt a kérdést. Bratianu Vintila célja az volt, hogy olyan reformot valósítson meg, amellyel egyrészt előmozdítja a gyümölcs és bortermelést, másrészt a szeszfogyasztás fokozatos csökkentését éri el.

szempontjait szolgálja, másrészt, hogy lehetővé váljék a gyümölcs termelés megfelelő támogatása. A szeszmonopólium gondoskodni fog arról, hogy a gabonaszesz gyártást koncentrálija és hogy a megfelelő ellenőrzés érdekében minél kevesebb gyárban állítsanak elő szeszt. A monopólium fokozato-san meg fogja vásárolni a szeszgyárakat később megállapítandó feltételek szerint.

tani. A szeszmonopól évi tiszta nyeresé-géből bizonyos összeget gyümölcssterme-lési alap létesítésére fognak fordítani. Ez az alap megközelíti az 1 milliárd lejt. A gyümölcsstermelést racionalizálni fogják, olyan területeken összpontosítva azt, a melyek a célt a legmegfelelőbben szolgálják. Ilyen próbakereszteket létesíte-nek közelebből a regáti Arghes, a beszarábiai Tighina, az erdélyi Hunyad és a bánáti Krassó megyékben.

Tízmilliárd kár
 1926 óta azonban a szesz kérdés párt-politikai harcok tárgya lett amelyben igen gyakran egyéni vagy csoportér-dekek domináltak, de sohasem tartották az ország érdekeit szemelőtt. Nem kis mértékben ennek tudható be, hogy a szeszipar körül soha nem sejtett vissza-élések burjánzottak fel. Ezt mi sem jel-lemzi jobban, mint az, hogy míg 1925-ben, másfél milliárd lej volt az állam szeszbevétele, addig ennek az évnek első hét hónapja alatt alig 63 millió lej folyt be ezen a címen az állampénztár-ba. Az utolsó években tehát az állam több mint 10 milliárd lejt vesztett ezen bevételi forrásának megszüntetése kö-vetkeztében.

Marad a kisüst
 A cukka, seprő és gyümölcspálinka ter-melése magánál a termelőnél történik a gyümölcskertekben és szőlőkben mozgó-desztilláló készülékek segítségével, ame-lyeket az állami monopólium fog felállí-tani. Amíg ezek a mozgó desztilláló készü-lékek fel lesznek állítva, a termelés a je-lenlegi rendszer szerint fog történni, a meglévő kazánokban és kisüstökben. Az egyik újságíró megkérdte az al-minisztert, mi fog történni a jelenleg parasztok által üzemben tartott, több mint 50 ezer kisüsttel és kazánal. — Ezeket a kisüstöket és kazánokat — mondotta az alminiszter — fokozatosan fogjuk kivonni a forgalomból, illetőleg megvásároljuk, abban a mértékben, ame-lyen mértékben a monopóliumigazgatóság a mozgatható desztilláló készülékeket for-galomba hozza.

A cukor monopólium
 Az újságíró kérdésére kijelentette Bra-tescu alminiszter, hogy a cukor monopó-lium kérdése egyelőre még az előkészítés és a tanulmányozás stádiumában van. Ez a kérdés — mondotta az alminiszter — sokkal egyszerűbb, mint a szeszmonopó-liumé. A termelés sokkal inkább koncent-rálva van s így a cukorgyártás és a ter-mékek elosztásának monopolizálása sok-kal könnyebben megoldható. A szeszgyár-tást 30-40 gyárban fogja a kormány koncentrálni.

A most elkészült szeszmonopólium-tör-vény állami monopóliumként nyilvánítja a szeszt és az összes desztillálás által elő-állított szesztermékeket, vagyis a gabona-szeszt, borszeszt, a cukját és az összes gyümölcspálinkákat. A bor és sör nem esnek a monopólium rendelkezési alá, ellenben a monopólium-törvényről függet-lenül a pénzügyminisztériumban jelenleg előkészítés alatt van egy új bor és sör-rezsimről szóló javaslat.

4500 vagon
 Az előállítandó szesz mennyiségét a tör-vényjavaslat korlátozza. Eszerint az or-szág összes szesztermelése nem haladhatja meg a 4500 vagon. Ennek a megállapítá-sánál figyelembe vették a termelés eddigi mennyiségét és annál alacsonyabb maxi-mumot állapítottak meg.

A Diáksegélyző kolozsvári kertünne-pélye. Vasárnap délután rendezte meg az Országos Diáksegélyző kolozsvári helyi csoportja táncünnepejét a Monostori uti Zajzon-kertben. A kedvezőtlen idő ellenére is Kolozsvár zsidó társadalmának színe-java igyekezett megjelenésével dokumen-tálni a zsidó diákok ügyével szembeni meg-értését és szeretetét. Az ünnepély ilyen körülmények között megérdemelt sikert hoz-zott, amelynek érdekében a következő gárda fáradozott: Ausländer Agi, Berkó Nusi, Boschan Böske, Gergely Lili, Gut-fried Bözsi, Hévízi Ilonka és Piri, Ker-tész Maja, Klein Joli, Klein Irén, Léb Edith, Leitner Nusi, Pollák Nusi, Semlyén Juci, Semlyén Zsuzsi és Szabó Ella. A rendező diákokat Diamantstein Andor irá-nyította nagy szakértelemmel. Az ünne-pély keretében táncversenyt rendeztek, amelynek során a Rózsa Mór elnökléte alatt működő zsüri a következőképp osz-dotta ki a díjakat: 1. Klein Irén—Mazai Pál-pár, 2. Schwarcz Böske—Vajda István pár, 3. Rados Ibi—Wasserstrom László-pár. A simasági versenyt a Berkó Nusi—Benedek Pál-pár nyerte.

A monopólium célja
 Az állami szeszmonopólium két részre oszlik, egy mint termelési és eladási monopóliumra. A monopólium bevezetésé-nek célja egyrészt, hogy a szesztermelés és szeszkereskedelem az állam magasabb

A 4500 vagon alkoholt a monopól igaz-gatósága a termelőktől fogja beszerezni és pedig a következő arányban: A meg-lévő szilvatermő telepeken előállított cuk-kából 1000 vagon, a borból előállított szesz-ből másfélszer annyit, mint amennyit a mult évben előállítottak, vagyis körül-belül 300 vagon. A kvota többi részét a gabonaszesz fogja kitenni. A különböző szesztermékeket a jelenleg meglévő, vagy a monopól által felállítandó helyeken fogják forgalomba hozni. Ezzel párhuzamosan elhatározta a kor-mány, hogy fokozott mértékben fogja a gyümölcsstermelés fellendítését előmozdi-

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

nek és munkakészség...
 munkájába bekapcs...
 zsidó ifju eleget fo...
 szembeni kötelesség...
 alkalom nyilik, jogga...
 hogy a romániai zsid...
 ényteljes korszakáb...
 Grün Izsák

verte zsidó etőjét

ndöröket? A mindig sza-

jellemző, hogy...
 szabadon köszál...
 tettek eleget“ szol...
 knak.

ránt a város lakos...
 t nyilvánult meg és...
 yobb elismerés éri...
 esületés és előítélet...
 a akadályozta meg...
 megveretése sokkal...
 jön be.

levő rendőr a va...
 l benyújtott rap...
 emlékeztett erről a...
 ensről“.

sszigeti rendőrség...
 b eréllyel büntesse...
 öket és kutassa ki...
 rendőröket az aljas...
 e.

emzeti sát

ajlandó semmiféle...
 et támogatni és...
 ztében új, radikáli...
 al meg Angliában.

szerint a nemzeti...
 esetén több meg...
 alságból kivezető...
 egy tiszta konser...
 itása lenne. A má...
 ntervativ-liberális...
 y szűkségekormán...
 nyben a munkás...
 tere is helyet fog-

ista fémpari szak...
 a bércsökentés...
 Roubaixban a...
 szakszervezet is...
 ek 3 százalékos

a jóvátételekről...
 czog Dél-Afrika...
 tetette, hogy a...
 tételekről, ha a...
 nyilatkozatokat

regények :

eam 25 L
 mes törté...
 sznál . . . 3000 L
 zsidó kul...
 50 L
 30 L
 272 L
 nez kötve 372 L
 20 L
 sei diszk. 46 L
 35 L
 120 L
 120 L
 a modern 40 L
 om 120 L
 g könyve 70 L
 rs 160 L
 agok 80 L

sztyályában

SPORT

3:2-re győzött a román csapat Varsóban

Budapest—Madrid 2:0 (1:0)

Varsó, augusztus 24. A román válogatott csapat, különösen csatársorának remek játéka révén gólarányban ki nem fejezett győzelmet aratott vasárnap a lengyel válogatott fölött. A hatalmas iramu meccs első félidőjében a román csapat lelkes játékkal nyomta kapujához a lengyeleket és Sepi két góljával fejezte be a félidőt. A második halfitime-ben folytatódott a román fölény, akkorban már balserencse kísérte a csapatot, Kocsis szép gólja háromra gyarapította a gólok számát, de a hatalmas iram ugylátszik kimerítette a csapatot, mert a féldő végén a lengyelek kerekedtek felül és az utolsó tíz percben két góllal szepitettek az eredményen. Bíró a prágai Cejnar volt.

A III. ker.—Universitatea 2:1 (1:1). A III. ker. második napi szereplése szép sportot hozott és bár a Sepi és Sfera helyén tartalékokkal szereplő U, a Románia játékosaival megerősítve erős ellenfélnek bizonyult, megérdemelten győzelmet aratott.

Csapatok: III. ker.: Biri, Werner—Bíró (Király), Steiner—Lutz—Magyar, Fenyvessy—Borbély—Zilahy—Lengyel—Drössler.

Universitatea: Micu—Chifor—Bulzan, Stefanescu—Dobosan—Baba, Bindea—Abrudan—Dehelean—Surlasiu—Tabac.

III. ker. fölényes lendülettel kezdte a játékot és az első harminc percben megszögezte ellenfelét. A jól tömörülő U védelem a 32-ik percig meg tudta gátolni a gólt, de ekkor a nagyszerű Fenyvessy gyors lefutással veszélyeztet és ideális beadást küld közepre. Az ivelt labdát Lengyel gyönyörűen fejeli a hálóba. A következő percben Deheleanu szöketeti Tabacot, aki lerohan és 10 méterről lött lövése Werner lábáról védhetetlenül pattan a hálóba. Az Universitatea ekkor hatalmas irammal tör a győzelemre, de a féldő végéig az eredmény változatlan. A második félidőben a játék ellanyhult és bár az Universitatea jobbnak bizonyult, a profik érik el győztes góljukat a 19. percben, amikor is Fenyvessy korneréből Lengyel újabb gólt fejel a Micu által ki-tünően védett Universitatea kapujába. A féldő végén tizenegyes a III. ker ellen, amelyet Chifor lö, de Biri bravurosan védi, a kipattanó labdát Chifor újra a kapusba lövi. A győztes csapatból Biri elsőrangú teljesítményt nyújtott, rajta kívül a csapat legjobbjai Bíró, Magyar Drössler és Lutz. Az U-ból a halvesor, Deheleanu, Tabac és Chifor nyújtottak szép teljesítményt.

Az Európa-uszó bajnokságok. Párizsból jelentik: Az európai uszóbajnokságok első napján a magyar vízpolóválogatott 12:1-re győzött a franciák fölött. Az első napon az első előfutamokat játszották le, amikor is döntőbe kerültek a magyarok közül Lenkey Magda, dr. Bárány és Steiner.

A magyar atlétikai bajnokságok második napján a súlydobás első díját dr. Darányi nyerte meg 15.25 m. nagyszerű dobással. A magasugrásban mind a három helyezett 188 cm. ugrást ért el, első Késmárki 2. Bódossy 3. Orbán. A diszkoszban Donogán lett a bajnok 45.74 m. dobással, míg az országos rekorder Remez még most sem igazolta be Szegeden elért eredményének realitását, a második helyet 44.49 m.-es dobással nyerte. A hármasugrást Bácsalmássy 14.12 eredménnyel nyerte, a 400 m.-es síkfutás győztese Zsitvay, 49.8 cm. nagyszerű idővel.

A kolozsvári kerületi uszóverseny két új országos rekordot hozott. A 4x100 méteres gyorsúszásban az Universitatea 5 p. 09 mp.-el nyerte és ezzel megdöntötte eddigi, saját rekordját. Ugyanez a staféta a 4x200 m.-es gyorsúszást 12 p. 07 mp.-el nyerte, ugyancsak új rekorddal. A verseny eredményei egyébként az átlagon alul maradnak.

A budapesti kombinált csapat Ujváry, Dudás—Mándi—Borsányi—Sárosi—Lázár, Tanczer—Auer—Kalmár—Turay—Hirzer felállítasu együttese 2:0 arányban

a világmárka megóvja Önt a nemi betegségektől.

szép győzelmet aratott a madridi városi válogatott ellen. Mindkét gólt Kalmár lötte. A spanyol kaput a világhíresség Zamorra védte.

Arad. Bocskay Debrecen—Gloria 3:0 (2:0). A debreceni profik Vince és Teleki nélkül is könnyen győztek Mátéffy és Maros (2) góljaival.

Nagyvárad. Törekvés—Kinizsi 4:1 (2:1). Szamosujvár. Crisana—Sparta 1:0 (1:0).

Biharpüspöki. NAC—Victoria 1:0 (1:0). Szatmár. Olimpia—MSE 1:0 (0:0) baj-

noki. Volan—Colping 3:1 (1:1) II. oszt. bajnoki.

Máramarossziget. SzSE—Máramaros 1:1 (1:0) bajnoki.

Nagybánya. Victoria (Nagykároly)—Tricolor 1:1 (1:0) bajnoki.

Színerváralja. SzSE (Szinerváralja)—Törekvés (Nagykároly) 1:0 (0:0) II. oszt. bajnoki.

Beszterce. KAC—Gloria 0:0.

Temesvár. Ripensia—TAC 4:1 (3:0) barátságos.

TMTE—Gyapjuipar 4:1 (2:0).

Gyászünnepet tartottak a beszterceli főrabbi emlékére

Hat főrabbi bucsubeszéde

Beszterce, augusztus 24. Közölte az Uj Kelet, hogy Ullmann Salamon besztercei főrabbi temetésén a szombat beállta miatt csak Spitz Menyhért, az elhunyt főrabbi veje, Teitelbaum nagykárolyi és Freund szásztréni rabbi tarthattak bucsubeszédeket. Vasárnap délelőtt a városban maradt rabbi közül öten a nagytemplomban gyászistentisztelet keretében méltatták az elhunyt főrabbi érdemeit. A templomot ebből az alkalomból megtöltötte a gyászoló közönség. Beszterce ortodox zsidósága teljes számban jött el, de a környék zsidói is tömegesen vettek részt a megható gyászünnepeken.

A szószékre elsőnek Fuchs Benjamin váradai ortodox főrabbi lépett. Megindító szavakkal méltatta az elhunyt tudós és szentéletű pap egyéniségét, zsidó szívet és a hagyományokhoz való rendületlen hűségét. Utána a székelyhídi, majd Briskz tanádi főrabbi tartottak könnyekig ható „heszpedeket”. Végül Lichtenstein leken-pei és Löwinger páncélesi rabbi tartottak gyászbeszédeket.

Délután fél hatkor a mincha ima alkalmából Klein halmi főrabbi is prédikált. Kedden Krausz Mór nagybányai főrabbi fog emlékbeszédet tartani Besztercén.

Tizenkétfélmillió lej vérdíjat kell fizetniük a hebroni araboknak a két év előtti gyilkosságokért

Az 1929 évi zavargások epilógusa. Nem engedélyezte a kormány az arabok executive demonstratív felvonulását

Jeruzsálem, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Chaim Arlosoroff, a palesztinai Exekutive politikai osztályának új vezetője csütörtökön első ízben jelent meg audiencián Sir John Chancellor palesztinai főkormányzó előtt. A másfél óráig tartó beszélgetés során Arlosoroff megvitatta a főkormányzóval a palesztinai kormány küszöbön álló törvényes intézkedéseit, többek között a birtokforgalomra vonatkozó rendelkezést is.

Jeruzsálem, augusztus 24. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint a palesztinai kormány nem engedte meg, hogy augusztus 23-án az arab általános tiltakozó sztrájk napján az arab Exekutive tagjai testületileg és demonstratív módon megjelenjenek a főkormányzó palotájában, mint ahogy eredetileg tervezték.

Jeruzsálem, augusztus 24. A kormány felszólította Hebron város tanácsát, hogy azonnal kezdjék meg az 1929. augusztusi zavargásokból kifolyó reájuk kirott kollektív pénzbüntetést fizetni azok kivételével, akik zsidó polgártársaikat megvédték. Ezeket a büntetéseket mindaddig szedni fogják, míg a büntetés összegéül megállapított 14.000 font össze nem gyűl. Az arabok 3 hónapos haladékat kértek az első rész let kifizetésére, a kormány azonban csak 3 napi terminust engedélyezett számukra.

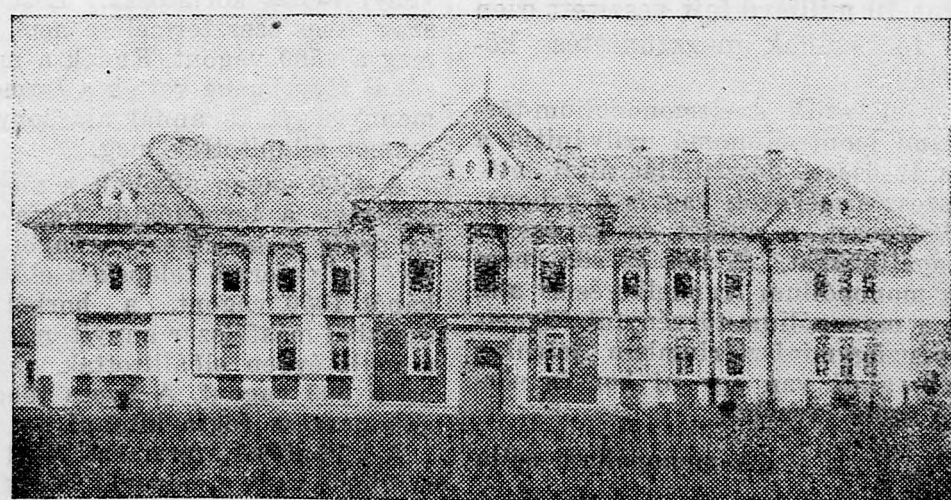
Jeruzsálem, augusztus 24. Dr. Wolfgang von Weisel, a palesztinai revizionisták vezére, hír szerint rövidesen elhagyja az országot. Helyét a revizionista Világszövetség alelnöke Meir Grosszmann fogja elfoglalni, aki rövidesen Palesztinába költözik.

Szokolow nagyobb delegáció élén Amerikába utazik

Zürich, augusztus 22. Közölte az Uj Kelet, hogy a Jewish Agency exekutiveje Zürichben rendkívüli ülést hívott egybe. Ez a tanácskozás e hó 19-én zajlott le. Az Európában tartózkodó Agency-tagok közül résztvettek: Nachum Szokolow elnök, S. Brodetzky tanár, H. Farbstein, B. Locker, dr. Moritz Hexter és dr. Werner Senator. Külön meghívásra megjelentek: Leo Mötzkín, dr. Viktor Jakobson, dr. Artur Ruppín és Leib Jaffe. A Kissingen-fürdőben tartózkodó M. M. Ussischkin be-

tegségére való hivatkozással nem jelent meg. A gyűlésről kommunikét adtak ki, amelyben közlik, hogy Szokolow a jövő munka előkészítése érdekében számos prominens egyéniséggel és szervezetek vezetőivel felvette a kontaktust. Brodetzky professzor az aktuális kérdésekben, első sorban az országfejlesztési program tekintetében tárgyalásokat folytatott az angol kormánnyal, Berl Locker legközelebb Londonba megy, hogy átvegye a szervezeti és propaganda ügyek vezetését. Ema-

A timisoarai zsidó internátus

Szigoruan kóser ellátás. Minden reggel istentisztelet. Allandó tanulmányi ellenőrzés. Virágos kert, nagy udvar, tornaterem központi fűtés. Centrális fekvés. Jutányos árak.

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-né több kítűnő recept. A közel 400 olda as, szép kiállítású vászonötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

nuel Neumann rövidesen visszaérkezik Amerikából Londonba, ahol meg fogja szervezni a palesztinai magánvállalkozások és az Amerikával való együttműködés céljait szolgáló reszortot. Dr. Bernherd Kahn mint az Agency executive reszort nélküli tagja Berlinben marad.

A kommuniké szerint a tanácskozások legfontosabb része az utóbbi hetek londoni és palesztinai politikai munkája volt, elsősorban az országfejlesztési probléma és a vele összefüggő törvényhozási kérdések. Különböző határozatokat hoztak a zsidó kolonizációt és a nemzeti othont érintő ügyekben. Alaposan megtárgyalták a Keren Hajjeszód gazdasági bajainak szanálási módszereit.

Az exekutive elhatározta, hogy külön felhívást intéz a diaszpórában élő zsidókhoz, a Keren Hajjeszód érdekében. Ebben a tekintetben külön lépéseket fognak tenni az Egyesült Államok, Kanada, Dél-Afrika és Hollandia zsidóságánál. Jaffe ismertette a Keren Hajjeszód szanálásának az egyes országokban való terveit. Az exekutive jelen volt tagjai megígérték, hogy minden erejükkel közre fognak működni az akció sikere érdekében. Így többek között elhatározták, hogy Szokolow elnök élén nagyobb delegáció fog elindulni az Egyesült Államokba. Az exekutive részéről ebben a küldöttségben részt fog venni dr. Hexter.

Itt említjük meg, hogy a lublini területen levő Wlodava város tanácsa, zsidók és nemzsidók egyhangulag elhatározták, hogy a Lengyelországból származó Nahum Szokolow, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnökének nevével uccát neveznek el.

Kartellbe tömörülnek a kolozsvári fakereskedők

A CFR tarifaemelésé miatt szervezkednek a fások

Cluj-Kolozsvár, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári fakereskedők néhány nappal ezelőtt kartell-tárgyalásokat kezdtek, hogy a legújabb vasuti tarifaemelések következtében beállható árváltozásokat egységesen állapítsák meg. Mint ismeretes, az új CFR tarifa vagononként 1500 lejlel emelte fel a faárak szállítási költségét, ami nem jelenthet mást, mint azt, hogy a fások kénytelenek lesznek a tarifadrágulás arányában emelni a faárakat. Az általános áruhanások idejében, amikor a közönség teljesen kimerített felvevőképességét csak az árak olcsóbodásával lehetne fokozni, a CFR-nek ez a tarifarendelelete egészen indokolatlan és érthetetlen. A tarifaemelés mögött néhány Bukarest környéki nagyvállalat intenciói húzódnak meg, amelyek a tarifa felemelésével lényeges előnyökhöz jutnak.

A fások kartell-tárgyalásai siker reményében folynak és kilátás van arra, hogy a fakereskedők kartellje erdélyi jelleggel alakul meg. A kartell-tárgyalásokról azoknak befejezése után részletes ismertést közlünk.

A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regénye. Ára 169 lej és portó. KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

As UJ KELET... Főszerkesztő... Felelős szerkesztő... Bukarest... Hátszegi Ernő... Cikkeink után... megjelenésé

Folyik a vizsgálata. A L... vizsgálata hétfőn... gálóbíró az Erdé... könyvelését vizsgál... esti órákban ért... gátások lesznek... lyek meg fogják... homályban mara... egyébként még m... hámos igazgató... értesítés nem érk...

Még koraiak... támadási szerződ... ból jelentik: A... jelzik azt a hirt... gyel kormány k... szerződésről tárg... matban. Lengye... fogja várni a f... eredményét s ett... beszélések eseti... szokkal.

Hogy családja... Zsidó kórház-s...

Beiratások... izraelita elemi... folyó hó 25-től... vasárnapig eszki... 9—12-ig és d. n... szülők figyelmét... lül irassák be... az iskolában. m... az új rendelet... 1-én reggel 8 óra...

Szinkör Ünnepi film

Mariene Die

Csütört

A felső ker... vehetők a közép... zett növendékek... és női felsőkeres... iratások folyama... 10—12-ig. Felvét... gimnázium vagy l... zett növendékek... I. osztályba beira... kezése az esetleg... zése végett. A tar... tok szeptember 1... felvilágosítást a... (Aleca Gojdu 1.)

Eljegyzés. G... marosszigetről... Henrik beregszás... (Minden külön é...

A timisoara... fiuliceum, felső... leánygimnázium... iratás augusztus... harmadik osztályt... felvételi vizsgálat... a liceum és leány... pedig a felső kr... év megnyitása m... A fiúk részére szí...

Végbél körü... pedés és főleg ar... gyógyszer és óvs... és kenőcs. Olesón... ban.

Két prágai... kentette a nagyfi... sét. Prágából jel... intézet a 100 ez... tisztviselői fizeté... csökkentette. Töb... tisztviselők elbo... zsijét apasztani.

As UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánási zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
Cikkeink utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Folyik a Lőrinczy-ügy ügyészégi vizsgálata. A Lőrinczy-ügy vizsgálóbírói vizsgálata hétfőn is folytatódott. A vizsgálóbíró az Erdélyi Takarékpénztár Rt. könyvelését vizsgálta át, ami hétfőn az esti órákban ért véget. Ma újabb kihallgatások lesznek a Lőrinczy-ügyben, amelyek meg fogják világítani az ügy még homályban maradt részeit. Lőrinczyről egyébként még mindig nincsen hír, a szélhámos igazgató hollétéről semmi újabb értesítés nem érkezett.

Még koraiak a lengyel-orosz meg nem támadási szerződéséről szóló hírek. Varsóból jelentik: A kormánylapok korainak jelzik azt a hírt, hogy a szovjet és a lengyel kormány között meg nem támadási szerződésről tárgyalások volnának folyamatban. Lengyelország valószínűleg be fogja várni a francia-orosz tárgyalások eredményét s ettől teszi függővé a megbeszélések esetleges felvételét az oroszokkal.

Hogy családjával boldog legyen!
Zsidó kórház-sorsjegyet vegyen.

Beiratások a Ferdinand király uti izraelita elemi néiskolába és óvodába folyó hó 25-től, keddtől kezdődőleg 30-ig, vasárnapig eszközöltnék naponta d. e. 9-12-ig és d. n. 3-6-ig. Felhívjuk a t. szülők figyelmét arra, hogy ezen időn belül irassák be gyermekeiket, mert úgy az iskolában, mint az óvodában a tanítás az új rendelet értelmében szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődik. Igazgató.

Szinkör Mozgó

Ünnepi filmhét!

hogy külön...
ban élő zsidók...
lekében. Ebben...
éseket fognak...
t. Kanada, Dél-...
ságánál. Jaffe...
szó szanálása...
való terveit. Az...
ai megigérték...
zre fognak mű...
kében. Így töb...
hogy Szokolow...
gáció fog elin...
kba. Az execu...
tóságon részt

a lublini terüle...
mácsa, zsidók és...
elhatározták...
zármaszó Nahum...
y és a cionista...
nevével uccát

örülnek a...
ereskedők

a miatt szer...
fások

sztus 24. (Az...
A kolozsvári...
ppal ez előtt kar...
k, hogy a leg...
ések következ...
ásokot egysége...
t ismeretes, az...
ként 1500 lejjel...
ítási költséget...
mint azt, hogy...
znek a tarifa...
elni a faárakat...
ások idejében...
esen kimerített...
az áruk olcsób...
ni, a CFR-nek...
szen indokolat...
rifaemelés mö...
környéki nagy...
nak meg, ame...
el lényeges elő-

alásai siker re...
látás van arra...
artellje erdélyi...
kartell-tárgya...
zése után rész...

vermek
zsidó regé...
portó
KELET
YÁBAN

MEGNYITLI a Transylvania Butorgyár őszi nagy butorkiállítására

Kolozsváron

a Strada Memorandului 1 szám alatt a Fötér sarkán, a Schultz virágüzlet felett az emeleten!

Nagy választék

modern stílusos hálószobákban, edéllőkben, férfiszobákban, szalonokban, kombinált szobákban és irodai berendezésekben. Felhívjuk egy a helybeli, mint a vidéki butorvásárlók figyelmét, hogy mielőtt butorszükségletét bárhol is megvásárolja, vagy megrendeli, tekintse meg a kiállításunkat

ahol nemcsak a mai új irányzatú és stílusos modellekről, hanem a mai fel-tűnően olcsó eredeti termelői árakról is tájékozódás szerezhet.

A termelőitől közvetlenül a vevőhöz. — Eladások a vevőközönségnek is eredeti árakban történnek

A Tomche Jesivot akció Brassóban. Brassóból jelentik: A Tomche Jesivot egyesület megbízásából Krapper Izidor főtitkár a brassói ortodox zsidó templomban előadást tartott a Tomche Jesivot céljairól. Az előadást nagy közönség hallgatta végig. Az akció a rossz gazdasági helyzet ellenére is jó auspiciumokkal indul. Az ortodox hitközségek szívesen fölkarolják az eszmét és támogatják. Az egyesület exponense legközelebb Marosvásárhelyt és a közeli ortodox községeket fogja meglátogatni.

Büntetés terhe alatt kell a céget szept. 27-ig be-, illetve átjegyezni. Költség, idő és fáradság megtakarítás az új cégtörvény és végreh. utasításának pontos ismerete. Magyar fordítása kapható Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 12. Ára 50 lej. Vidékre portóval 60 lej.

Felhőkarcolók tulajdonosainak egyesülete. Londonból jelentik: Newyorkban a napokban tartották meg az Egyesült Államok felhőkarcoló-tulajdonosai egyesületének alapító ülését. Az egyesületnek az a célja, hogy a felhőkarcolók tulajdonosai hatalmas épületi adminisztrálásának problémáit egységesen oldják meg és adókönyvitéseket eszközöljenek ki a kormánytól, ezenkívül pedig minden évben Newyorkban tancmúltságot akarnak rendezni, amelyet az amerikai szezon legfényesebb estélyévé akarnak tenni.

A Haggibbor vívószakosztálya folyó hó 25-én, kedden este fél kilenc órakor a City-kávéház emeleti termében gyűlést tart. A szakosztály tagjai felkéretnek, hogy a gyűlésen teljes számban jelenjenek meg, mert a jövő szezon legfontosabb kérdései fölött kell határozatokat hozni.

Kedd, augusztus 25.

Bukarest. 6: Dumitrescu-zenekar: Könynyű és román zene. 7.10: Dumitrescu-zenekar. 8.20: G. 9: Rádiózenekar. 9.45: Babici Lydia énekesnő dalai. 10.45: H. Budapest. 9.15: A 2. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. — 12.05: Hangverseny. 3.30: Meseóra. 5: Semmi sem új a nap alatt. 5.30: Magyar nóták. 6.30: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 7.30: A sajtó és a fényképezés. — 8: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. E hangverseny szünetében: Időjelzés, hírek. A hangverseny után: Időjárásjelentés. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 7: Mozart: A varázsfuvola című operája.

Berlin. 8: Táncczene a rádiókiállításról. Hamburg. 10.30: Kávéházi zene.

Kassa. 8.15: Grammfón.

Lipcsé. 7.30: Szórakoztató zene. 9.10: Hangverseny.

Milánó. 7.45: Grammfón. 9: Szimfónikus hangv. 11.30: Táncczene.

Oslo. 7.45: Mozart: Varázsfuvola Salzburgból.

Pozsony. 6: Pihák cigányzenekar játéka.

Prága. 11.30: Óraütés.

Róma. 8.10: Grammfón. 9: Spanyol zene.

Toulouse. 10.45: Bécsi zene. 11: Müdalok. 11.30: Operettrészletek.

Szerda, augusztus 26.

Bukarest. 9: Pessione hárfaművész nő játéka. 10.15: Jianu fuvolaművész hangversenye.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Városi Színház férfikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 2.45: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Divatcsevegés. 4.45: A közlekedési balesetek megelőzése.

Szinkör Mozgó

Az év legnagyobb drámai sikere

A régi szezon záróelőadásai:

MAROKKO

Marlene Dietrich, Garry Cooper és Adolph Menjou fellépésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Helyárak 10 és 20 lej

Csütörtöktől a jövő szezon legnagyobb operett-premierje: **BETŐRŐ!** Lillian Harvey és Willy Fritsch fellépésével

NAPROL-NAPRA

Tokióból jelentik, hogy Lindbergh és felesége hidrolánjukon helyi időszámítás szerint 16 óra 44 perckor megérkeztek a Hokkaidó északi japán szigeten lévő Nemuro légi kikötőjébe. Lindberghéknek még 800 kilométeres utjuk van Tokióig. Legújabb jelentés szerint Lindbergh és felesége ma hajnalban utra keltek hidrolánjukon a japán főváros felé. A gép száz kilométeres ut megtétele után sűrű ködbe került és Shibetsu-Tefusto közelében le kellett szállania az Anero-tó vizére.

Poitiers elmegyógyintézetében egy dühöngő örült tegnap éjjel érthetetlen módon megszabadult kényszerzubbonyából s társát, egy szintén kényszerzubbonyos örültet megfojtott. Az eset szenzációt keltett a városban, mert a meggyilkolt egyik előkelő család tagja volt.

Newyorki jelentés szerint a Do. X. vezető pilótái kijelentették, hogy Newyorkban érkezésük után rövidesen vizsdatérnek az óriásrepülőgépen Európába az Azorokon át Spanyolország, Franciaország és Anglia partjainak érintésével.

A Press Association közli, hogy négy óceánjáró, német, francia, holland és angol versenyre keltek az óceáni átke-

lés elsőségeért. A hajók mind egyidőben indultak utnak Newyorkból s a végél Plymouth volt. Elsőnek a német Columbus futott be, ezt 18 óra múlva követte a francia Párizs, harmadiknak a holland és negyediknek az angol gőzös érték el az angol kikötőt.

A Malygin orosz jégtörő utasai elhagyták a hajót s vonaton Moszkvába érkeztek, ahol megkezdik a sarki ut tudományos anyagának feldolgozását.

Tromsöből jelentik, hogy a Nautilus 48 órája jelentkezik szikratávírójával. A leadott rádiogramok válasz nélkül maradtak.

Newyorki jelentés szerint a világ réztermelése 121 ezer tonna volt július hónapban, szemben az elmúlt év júliusi 144 ezer tonnával.

— **Elesett a kurd felkelők vezére.** Londonból jelentik: A perzsa kormány Törökországgal szemben kötelezte magát arra, hogy lefegyverzi a török területről Perziába menekült kurd felkelőcsapatokat. Perzsa komolyan hozzá is látott e kötelezettségek teljesítéséhez, de a lefegyverzési kísérlet véres összetűzésekre vezetett a kormánycsapatok és a kurdok között. A harcokban a kurdok vezére, Buro Hasso elesett. A perzsa kormány erélyes eljárása kedvező benyomást kelt Törökországban.

5.30: Hangverseny. 6.45: Grammfónhangverseny. 8.45: Szimfónia a Studióból. Bécs. 10.15: A Pauscher-zenekar táncczenéje.

Belgrád. 8.30: Rádiózenekar. Berlin. 8: Gilbert, Hollander és Lincke operettjeiből. 8.45: Vidám nyári hangjáték.

Frankfurt. 9.15: Operettrészletek.

Hamburg. 7.30: Zenekari verseny. 10.30: Éttermi zene.

Kassa. 9.30: Grammfón.

Köln. 8.45: Zenés egybeállítás. Utána kávéházi zene.

Krakkó. 10.30: Könynyű zene.

Leipzig. 10.10: Táncczene.

Kattowic. 8.15: Hangverseny. 10.30: Táncczene. 11: Francianyelvű üzenetek.

Königsberg. 6.50: Virtuoz hegedűverseny. 10.10: Táncczene.

Milánó. 7.30: Grammfón. 8.45: Opera-és operettrészletek.

Pozsony. 5.15: Grammfón. 6.35: Ének-est.

Az új árlejtési (köz munkák, közszállítások) szabályzat (1931 június 4-ik 127. sz. Mon. Of.) magyar, német fordítása és román szövege kapható dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 12

— **Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes Ferenc József keserűvizet, mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják.** Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

KÖZGAZDASÁG

A gabonafontról Az Erdélyi és Bánati Malomszövetség terve a mezőgazdaság szanálásáról

Timisoara-Temesvár, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Két, lesújtó eseményekben gazdag hónap telt el azóta, hogy életbeléptették a Jonescu-Sisestiféle gabonatorvényt. A törvény nem volt különálló jelenség: akkor lépett érvénybe, amikor a világ összes államai a legkülönbözőbb intézkedésekkel siettek a válságba jutott mezőgazdaság segítségére.

Manapság egyformán katasztrofális a mezőgazdasági helyzet egy az amerikai Egyesült Államokban, mint Dél-Amerikában és Ausztráliában, valamint közelebbi hasonlatot véve, úgy Magyarországon és Jugoszláviában, mint nálunk Romániában. Románia tehát nem áll elszigetelten maga bajaival az agrárfronton. Csak-hogy, mint amennyire el nem vitatható az, hogy a kontinensen és az óceánontul is, valamennyi agrárállamnak megvannak a maga hosszú éveken keresztül kiépített speciális — nem ritkán lélektani mélységekbe nyúló — áruértékesítő rendszerei és szokványai, annyira elfogadható az is, hogy Románia épp az érintett belső diszpozíciók következtében a többi agrárállammal szemben súlyosabb és hátrányosabb helyzetben van.

Mesterséges kampány a román buza ellen

Ennek az adottságnak a felvázolására szolgáljon alapul itt mingyárt az a példa, hogy míg Románia egyes vidékein a buza ára immár 110—120 lejre morzsolódott, addig Magyarországon a buza még mindig 12—12.50 pengő, azaz 330—350 lejes nyílván mozog. Mindezek a tények azt bizonyítják, hogy a Jonescu-Sisestiféle gabonatorvény nem elég hathatós csodaszer, mert ecrvérszt a buza ára nem emelkedett sőt teljesen lemorzsolódott, másrészt nem bizonyult elég fegyvernek arra sem, hogy a rendelkezésein alapuló üzérkedésnek véget vessen. Aztán: odafönn, Bukarestben is rájöttek arra, hogy az első kezdeményezés, az új gabonatorvény nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket s most ugylátszik, hogy a kormány is más szemmel nézi az Erdélyi és Bánati Malomszövetség által még július elején illetékes fórumok elé terjesztett mezőgazdasági szanálási tervezetét, mely végső konkluziójában a buza árának a minimalizálását, stabilizálását célozza. Gazdasági körökben különben élénk visszhangot váltott ki ez az új tervezet, mert

a buza árának a belföldi emelésével egyidejűleg a belföldi vásárlóképessége is csökkenne, azaz a 13 millió termelő, akik manapság a gabonatermékek nevétsége miatt teljesen kikapcsolódtak a gazdasági élet vérkeringéséből.

A tervezet számok tükrében

A tervezet közvetlenül a minisztertanács hatáskörébe utalja a buza árának a minimalizálását. Eszerint a kormány általános figyelemmel kísérrné a külföldi áralakulásokat s a minimális ár diszparitálásának fedezésére rendelkezésre álló pénzállománynak megfelelően szabályozná a belföldi árakat. Ilvenformán, ha alapul vesszük hogy például az Pozsony kirakodó hajóállomás a román buza vagononként 5100 cseh korona, azaz 25.500 lei s ha ebből az összegből most valóságos kalkulációként levonásba hozzuk először: vidékről a temesvári hajóállomásra felmerülő fuvarköltséget 3000, másodsor: az exportör minimális hasznát 1000, harmadszor: a szállítási költséget Temesvártól Pozsonyig 6000 lejben, összesen 10.000 lei kerül levonásba s ezután megkapjuk alap eladási, illetőleg vételi árát a vagononkénti 15.500 lejt.

A Gabonafelvásárló Rt.

Ennek az adottságnak a birtokában most már áttérhetünk a tervezet második, leg-sarkalatosabb pontjára. A most érvényben levő gabonatorvény 65. paragrafusának megfelelően az új tervezet is fenntartja a Gabonafelvásárló Intézet gondolatának formáit, természetesen azzal a különbséggel, hogy komoly, reális funk-

cióval kívánja ezt felruházni. Eszerint ez a tervezet által javasolt Gabonafelvásárló Intézet részvénytársasági alapon működne s kizárólagos gabonamonopóliumot kapna a buza felvásárlására és eladására. A részvények elosztódának megfelelő százalékban az állam, a mezőgazdák, az érdekelt ipari és kereskedelmi ágak; a malmosok, a terménykereskedők között. Ezzel kapcsolatban a projektum még hosszú kalkulációkat vonultat fel a kibocsátandó részvények névértékeinek megállapítására és proporcionális elosztására.

380 lej a minimális és 500 lej a forgalmi ár

Magát a gyakorlati megoldást a tervezet a következőkben precizozza: A buza első indulóként a belföldön q-ként 380 lejben minimalizálnák. Illetőleg ezt az összeget kapná a termelő a Felvásárló Intézettől s ezzel szemben az intézet 500 lejrel értékesítené a belföldön a buzát. Eszerint a mai külföldi ár, tehát 15.5000 lej és a 38.000 lejen minimalizálandó buza ára között vagononként 22.500 lej diszpari-

Tíz és félmillió buza és lisztprémiumot fizetett ki eddig a pénzügyminiszterium

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A földművelésügyi miniszterium nyilvánosságra hozta az eddig kifizetett buza- és lisztprémium összegét és azokat a cégeket, amelyek augusztus 20-ig prémiumban részesültek. Az eddigi kimutatások szerint 10,566.817 lej buza- és liszt exportprémiumot fizettek ki. A földművelésügyi miniszterium egyébként úgy döntött, hogy az exportprémium csekkjeit a jövőben a Banca Nationala útján a földművelésügyi miniszterium bocsátja ki. A földművelésügyi miniszterium közlése szerint július hónapban 6220 vagon gabonát exportált Románia.

Arad. Neumann Testvérek 58.500 lej, Solomon Seipnicher 165.000 lej, Kardos és Krammer 60.000, Gárdos & Bornstein 120.000, Tenner & Böhm 145.000 lej, Radó és Weisz 180.000 lej, Hesser Lajos 15.000 lej.

Bucuresti. I. M. Heilpern 2,256.464 lej, Compania Continentală de Export S. A. 400.000 lej.

Brăila. Loreis Dreifus 200.000 lej, Banca Moldovei Brăila 712.533 lej, Constanța. Damadian Export S. A. 1,813.630 lej, Aschito Pullos Ruso 407.940 lej.

Aradul-Nou. Mandl & Francisc Uj-Arad 30.000 lej.

Periamos. Fischer Béla 15.000 lej.

Galați. Eism Goldneig 344.400 lej.

Jebel. Steiner Ferenc 15.000 lej.

Klein Vilmos 15.000 lej.

Nichisoara. Fetzer Ádám 15.000 lej.

Temesvár. Klein Vilmos utóda 30.000 lej, Basch Gusztáv 60.000 lej, Leopold & Róna 90.000 lej, Radó és Weisz 195 ezer lej, Bengl és Kleinmann 255.000 lej, Brunner Testvérek 90.000 lej, Titu Ionasiu 450.000 lej.

A nemzeti-parasztpárt bukaresti hivatalosa, a Dreptatea, a prémiumban részesült exportörök listáját közölve, érdekes kommentárokat fűz. A lap megjegyzi, hogy a kormány eddig még egyetlen termelőnek sem fizetett prémiumot, holott a gabonaértékesítési törvény a parasztok támogatását célozza. A Dreptatea enyhe célzást tesz arra, hogy a prémiumban részesült ter-

tás állana fenn. Vagyis: ha figyelembe vesszük, hogy Romániának összevi termésfeleslege 40 ezer vagon tesz ki, az évi összdiszparitás 900 millióra rugna. Ezzel szemben tudjuk azt, hogy Románia belföldi fogyasztása 80 ezer vagon s miután a fentemlített 380 lejes minimális ár mellett a buza valójában 500 lejrel kerülne forgalomba, a 12 ezer lejes vagononkénti árkülönbözöt kerek 960 milliót hozna fel a diszparitás fedezésére. Az évi 60 millió nyereség maradna a részvényesek dividendájának, illetőleg az adminisztrációs költségek fedezésére.

A terv életképes és rentabilis

Az intézet funkciója is minden körülmények között biztosítva van. A 100 millió lej alaptőkével megalakuló Gabonakereskedelmi Intézet az első hónap nehézségein játszi-könnyedséggel vergődne át. Azzal szemben — ismételjük újból — hogy 40 ezer vagon a termésfeleslegünk 80 ezer a belföldi szükségletünk. Ilyen formán magától adódik, hogy pont a dupláját fogyasztják a belföldön annak a buzamennyiségnek, mely a külföldre kerül. Tehát: ha az exportbuza havi középárányosát vesszük, 3300 vagonot kapunk, aminél a diszparitás 74 millió 250 ezer lej. A belföldi buza fogyasztásunk viszont 6600 vagon s itt a 12 ezer lejes minimális áron felüli fedezetalapból 79 millió 200 ezer lejt kapunk, vagyis az intézet havi 4 millió 950 ezer lej pluszt könyvelhetne el. Ezzel természetesen, megoldódna a kenyér bélyeg sokat hánytatott problémája is, a képet mentesíthetnénk a felesleges megterheléstől s az adott példát olyanképpen lehetne mindig hozzáigazítani az életstandarhoz, hogy a kenyér s ezzel az élet sem drágulna meg.

Fried Miksa.

ményesek legnagyobb része „idegen”. Ez a megjegyzés egyrészt nem tulságosan hízelt a legdemokratább román párt hivatalosára, másrészt pedig a lapnak tudnia kellene, hogy a prémiumban nem a mezőgazda, hanem az exportör részesül a törvény értelmében. Ha pedig a mezőgazdák nem képesek arra, hogy közvetlenül exportáljanak, abban egy kis szerepe a nemzeti-parasztpártnak is van.

A brailai kikötő augusztusi export-import forgalma

Angliába 5 millió, Németországba 4 és félmillió kgr. terményt exportált Románia augusztusban

Bucuresti-Bukarest, augusztus 24. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fekete-tengeri és dunai kikötőkben augusztusban teljes erővel megindult az export-import forgalma. A tengeri kikötőkön keresztül augusztus 10 és 20-a között Brăilába 17 tengeri hajó érkezett, míg a Dunán 24 hajó futott be a kikötőbe. Ugyanabban az időben 10 nagy hajó és 8 dunai hajó hagyta el a brailai kikötőt. Az érkező és távozó hajók a következő export-import forgalmat bonyolították le:

Import: 1,261.777 kgr. angol, francia, német, olasz gyarmat- és fűszer-áru, 1,250.000 kgr. jugoszláviai rizs, 1200 tonna egyiptomi rizs és 14 tonna üres zsák Angliából.

Export: 40.125 kgr. buzakorpa és mustár Ausztriába, 1,298.816 faáru Angliába, 5,308.650 kgr. terményáru Németországba, 4,670.608 kgr. terményáru Olaszországba, 2,477.022 kgr. terményáru Franciaországba, 400.000 kgr. terményáru Magyarországra, 4,038.431 kgr. terményáru Belgiumba, 1,988.408 kgr. terményáru Ausztriába és 500.914 kgr. terményáru Görögországba.

Ugyanabban a periódusban a brailai kikötőn keresztül 8,649.886 kgr. jugoszláv buzáat és 1,103.657 kgr. magyar buzáat szállítottak keresztül.

Színház—Mozi

Szinkör-Mozgó műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor: Marokkó. (A Szinkör Mozgó ünnepi felmehetnek nagy dármái slágere, a főszerepekben Marlene Dietrich, Garry Cooper, Adolph Menjou. Az esztendő legnagyobb drámai sikere. Előtte: Uj Micki-Maus és hangos hirdadó). Hely-árak 10 és 20 lej.

Szerda: Marokkó.

Csütörtök: Betörő! (Lilian Harvey és Williy Fritsch legújabb, legnagyobb hangos filmoperettje. Az őszi megnyitó előadása, a filmév legszenzációsabb sikerü újdomságával. A Szinkör Mozgó ünnepi felmehetnek nagy operettslágere.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Kedd 5, 7, 9 órákor: Trojka. Oroszország szimboluma és végzete. Hatalmas hangosfilm dráma. Főszereplők: Olga Tschechova, Hans A. Schlettow, Helen Steels, Mihail Tschekow. Műsor előtt: Ileana főhercegnő esküvője a pelesi kastélyban.

Szerda 5, 7, 9 órákor: Trojka.

Apróhirdetések

Szavanként 4 Lei
Vastagbetűvel 8 Lei
Legkisebb apró, 10 szó 40 Lei
Allástkeresőknek 1 szó 3 Lei
Vastagbetűvel 6 Lei
Csak vasárnapra feladott apróhirdetés 25 százalékkal drágább. Díj előre fizetendő. Csak portóbélyeggel ellátott jellegű leveleket továbbítunk.

Hajhullás és hajkorpázás ellen a legjobb szer az **EGGER-PETROL** Kapható minden gyógyszer-tárban és drogueriában

Házasságokat a legjobb zsidó körökben gyorsan és diszkrétén közvetíti a „Globus Házasságközvetítő Iroda Albulia, Str. Andrei Muresan No. 17. (Válaszbélyeg melléklendő.)

Keresek középkorú izr. gyermeknevelőnt vidékre, ki a háztartás vezetésében teljes jártassággal bír. Bizonyítványok beküldését, valamint jelentkezéseket kérek Gombos Sámuel, Cluj, Str. Bratianu No. 45.

Kertes házban 1 szoba konyha éléskamra kiadó. Király uca 45.

Schulmädchen findet in vornehmen Hause gute pension koser. Alfred Felter, Sibiu Regina Maria 12.

אין ערשטקלעסטער בעל מוסף זקן ורגול מיט אויסגיביגער קלאנגפאללען באריטן שטימע פפורטס לתה וריש זוכט אויף דינעם וועג פאסטערן פאסטען על ימי נוראים בעל מוסף ערשטעל פיר דאס גאנצע יאהר בעטערע פערער אדע גלייכצייטיג שויב מומחה לרבים בעיק ומוחל. אנטרעגע זינד צו ריכטען אן דיע באמיטערטע דיענעט באמיטערטע אונטער בע- צייכונג „Bál muszáf”

250.000 Lei tőkével rendelkező autorizált könyvtár biztos szerény elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban.

Bin Wítwer 58 Jahre alt, Kinder loser orthodox religiös gesund Lederfabrikant und tüchtiger Kaufmann, habe Objekt im werte von Lei 250.000, welches mit ca. 900.000 Lei belastet ist. — Suche eine anständige jüdische Witwe oder altes Mädel welche über diesen Betrag verfügt, gegen welchen Betrag das ganze Objekt Grundbücher lich auf Ihren Name überschrieben wird. Das Objekt tragt jährlich an Mietzinsen 120.000 Lei.

Egy vagy két iskolás fiú orth. kóser zsidó uri családnál teljes ellátást kaphat zongora és fürdő használatl. Ertekezni Szappan-u. 15.

Háromszobás komfortos lakás azonnall-ra kiadó. P. Mihai Viteazul 8.

Keresek a belváros közelében 1 szoba konyhás egészséges lakást. „Pontos fizető” jellegű ajánlatokat a kiadóba kérek.

megörzésükre ne

Az inter máris

Intelligens és a ismerős szelhámosok sik újabban kenyert azokat az embereket, keblüket a közért vágva dagasztja. Mag hivatkozna és vállat az interimáris bizott tetését.

Természetesen, m ellenében. A kormány lépni. Körtávirat-kor amely szerint az int tagságok nem képezh ződés tárgyát. Aki jelentkezne a piacon,

A kormány nem ha hogy az interimáris állítása ilyen kritéri ténne. Holott nincs te való igaz, hogy szé semmi keresnivalójuk kiosztásánál. És mé hogy az interimáris sebb, de jövedelmező közé tartozik. És szok az az aprópénz, am hiveik szolgáltatait hor adják ingyen. Do, ut jogi axioma. Valamit a tagságért. Néha p anyagi áldozatokat. N és lekiismereteket kell

De ingyen nem ad emberek sem.

Nem szabad tehát t ven venni a szelhámos anyagiasságot.

Két zsidó az angol korm

Az angol parlament erejére és tradicionális az a gyors, zökkenésr mellyel a mostani ko vidálták. Alig huszonn káskormány lemondása nemzeti egység korm képpen méltathassuk nyiljunk néhány hóno mán politika esemény lescu, a román közlé megerőszakolt a királ csak nemzeti kormány fáradozott. Tizenöt nar len át tette Titulescu erőfeszítéseket, hogy befejezhesse — de ha hatodik napon letörve ten jelentette az urall mániában nem lehet alakítani. Mert a pártó egyezni a miniszteri t és a hatalommal járó e

Pedig. Isten bizony, I alább olyan bajban, m mégis megegyeztek a m öt. de egy nap alatt. H tokat nemcsak a hatal des, de a világnézeti és elválasztja egymástó van a különbség magy irányítják a politikát, egyéni és partikuláris kint az egész világ b parlamentarizmusra és totra venni, hogy An európai állam, amely le

Az angol parlament irányvonalával magvar — nálunk például elké lenség. hogy az új an mányban két zsidó m lyet. Még pedig a két a helyig és költigy élér

Bélgymiszter Heresztina volt főkörmán zsidó, decionista is, küll Lord Reading, az egy volt indiai alkirály, a ellenére a napokban n hat bizonyára friss er Angliában a hivatásos